

Medlemmene i kontrollutvalget i Målselv kommune

Ordføreren

KomRev NORD v/oppdragsansvarlig revisor Dianne Bendiksen

KomRev NORD v/oppdragsansvarlig forvaltningsrevisorer Margrete M. Kleiven og Knut Teppan Vik

Deres ref.:
Vår ref.: 54/23/416.5.1/STT

Saksbeh.: Susan Terese Thoresen
E-postadr.: susan@k-sek.no

Telefon: 92 08 25 25
Dato: 19.09.2023

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET I MÅLSELV KOMMUNE

I henhold til avtale med leder, innkalles det herved til møte i utvalget.

Møtested: Kommunehuset, formannskapsalen
Møtedato: **Torsdag 28. september 2023**
Tid: **Kl. 10.00**

./. Vedlagt følger sakliste og saksdokumenter.

Av hensyn til innkalling av varamedlemmer ber vi om at eventuelle forfall meldes til K-Sekretariatet i god tid før møtet. Som gyldig forfall regnes tjenestereiser, spesielle arbeidsforhold, sykdom og vektige velferdsgrunner. En eventuell innkalling av varamedlemmer vil skje i egen innkalling.

Enkelte saker kan bli ført for lukkede dører, jf. kommunelovens § 11-5. Det vises til saklisten for nærmere informasjon.

Med vennlig hilsen

Susan Terese Thoresen
seniorrådgiver

Kopi: Kommunedirektøren
Varamedlemmer (NB! møter kun ved særskilt innkalling)

Postadresse: K-Sekretariatet IKS Postboks 6600 9296 TROMSØ	Hovedkontor: Fylkeshuset Strandvn. 13, TROMSØ Tlf. 77 78 80 43	Avdelingskontor: Postmottak 9479 HARSTAD Tlf. 77 02 61 66	Avdelingskontor: Ringveien 1 9300 FINNSNES Tlf. 95 10 42 51	Avdelingskontor: Rådhuset 8305 SVOLVÆR Tlf. 95 10 90 02	Organisasjonsnr.: 988 064 920 www.k-sek.no

SAKLISTE

Utvalg: Kontrollutvalget i Målselv kommune
Møtedato: Torsdag 28. september 2023
Tid: Kl. 10.00
Møtested: Kommunehuset, formannskapsalen

Saknr	Tittel	Unntatt off.
27/23	Godkjenning av protokollen fra møtet 27.06.2023	
28/23	Forvaltningsrevisjonsprosjekt «Ressursbruk og økonomistyring i Bo- og oppfølgingsenheten» - notat fra KomRev NORD	
29/23	Vurdering av uavhengighet - oppdragsansvarlige forvaltningsrevisor	
30/23	Oppfølging av eierskapskontroll Polarbadet	
31/23	Kommunens tilsyn med elever med hjemmeundervisning – svar	
32/23	Budsjettramme 2024 – kontroll og tilsyn – Målselv kommune	
33/23	Overordnet prosjektskisse - undersøkelse	§ 5, 2.ledd
34/23	Referatsaker	
35/23	Eventuelt	

Kontrollutvalget må ta stilling til om møtet skal lukkes under behandlingen av sak nr. 33/23, jf. kommunelovens § 11-5, 2. ledd

Utvalg: Kontrollutvalget i Målselv kommune	Saksnummer: 27/2023	Møtedato: 28.09.2023	Saksbehandler: Susan Terese Thoresen

GODKJENNING AV PROTOKOLLEN FRA MØTET 11.05.2023

Innstilling til v e d t a k:

Protokollen fra møtet 27.06.2023 godkjennes.

Saken gjelder:

Godkjenning av protokoll fra forrige møte.

Vedlegg til saken:

A: Trykte vedlegg: Protokoll fra møtet 27.06.2023
B: Utrykte vedlegg:

Saksutredning:

Vedlagte protokoll fremlegges til godkjenning.

Protokollen har vært tilsendt kontrollutvalgsmedlemmene for gjennomgang etter møtet.

Finnsnes, den 12. september 2023

Susan Terese Thoresen
seniorrådgiver

MØTEPROTOKOLL

Kontrollutvalget

Møtested: Kommunehuset, formannskapsalen
Dato: 27.06.2023
Varighet: 10.00 – 12.10

Møteleder: Reidar Marin Karlsen

Sekretær: Susan Terese Thoresen

Faste medlemmer

Reidar Marin Karlsen (leder)
Øyvind Tollefsen (nestleder)
Benedicte E. Rørholt
Sverre Sønnerheim
Gunn Schønning Jakobsen

Personlige varamedlemmer

Mona Fagereng
Stein Skogstad
Mari Kværndal
Ronny Johnsen
Vidkunn Haugli

Fra utvalget møtte:

Reidar Marin Karlsen (leder)
Benedicte E. Rørholt
Gunn Schønning Jakobsen

Meldt forfall:

Øyvind Tollefsen (nestleder)
Sverre Sønnerheim
Stein Skogstad (vara)

Møtte ikke:

Ronny Johnsen (vara)

Fra Målselv kommune møtte:

Kommunedirektør Frode Skuggedal
Økonomisjef Lene Cecilie Lettrem
Kommunalsjef helse og omsorg Elin Aas

Fra KomRev NORD IKS møtte:

Forvaltningsrevisor Knut-Åge Vargren

Fra K-Sekretariatet IKS møte:

Seniorrådgiver Susan Terese Thoresen

Merknader til innkalling og sakliste:

Innkalling og saksliste godkjent.

Kommunedirektøren informerte ved møtestart at han hadde en sak han ønsket å orientere om under eventuelt (sak 26/23).

Behandlede saker:

Saknr	Tittel	Unntatt off.
23/23	Godkjenning av protokollen fra møtet 11.05.2023	
24/23	Forvaltningsrevisjonsrapport <i>Tjenestekvalitet, ressursbruk og økonomistyring i pleie og omsorg</i>	
25/23	Referatsaker	
26/23	Eventuelt	

Sak 23/23
GODKJENNING AV PROTOKOLLEN FRA MØTET 11.05.2023

Innstilling:

Protokollen fra møtet 11.05.2023 godkjennes.

Behandling:

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Protokollen fra møtet 11.05.2023 godkjennes.

Sak 24/23
**FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT TJENESTEKVALITET,
RESSURSBRUK OG ØKONOMISTYRING I PLEIE OG OMSORG**

Innstilling:

Kontrollutvalget rå kommunestyret å treffe slikt v e d t a k:

1. Kommunestyret viser til funn og konklusjoner i forvaltningsrevisjonsrapporten om «Tjenestekvalitet, ressursbruk og økonomistyring i pleie og omsorg» som viser at kommunens etterlevelse i stor grad er i tråd med gjeldende regelverk og anbefalinger på området.
2. Kommunestyret ber kommunedirektøren iverksette tiltak for å imøtekomme revisjonens anbefalinger om å videreutvikle styringssystemet innenfor helse- og omsorgstjenestene, herunder særskilt å:
  - Gjennomføre risikovurderinger innenfor kommunes PRO-tjenester
  - Gjøre vurderinger av nødvendig omfang og innretning av styringssystemet
  - Påse at internkontrollsystemet er kjent, tilgjengelig og benyttes slik som forutsatt
  - Sikre systematisk gjennomføring, evaluering og korrigerende av virksomhetens aktiviteter
3. Kommunestyret ber kommunedirektøren jevnlig innhente tjenestemottakeres synspunkter fra tjenestemottakere/tjenestemottakernes pårørende, og å benytte disse i arbeidet med styringssystemet.
4. Kommunestyret ber kommunedirektøren revidere gjeldende økonomireglement.
5. Kommunestyret ber kommunedirektøren gi kontrollutvalget en skriftlig redegjørelse over planlagte og gjennomførte tiltak innen 1. desember 2023.

Behandling:

Forvaltningsrevisor Knut-Åge Vargren presenterte rapporten og svarte på spørsmål fra kontrollutvalgets medlemmer.

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget rå kommunestyret å treffe slikt v e d t a k:

1. Kommunestyret viser til funn og konklusjoner i forvaltningsrevisjonsrapporten om «Tjenestekvalitet, ressursbruk og økonomistyring i pleie og omsorg» som viser at kommunens etterlevelse i stor grad er i tråd med gjeldende regelverk og anbefalinger på området.
2. Kommunestyret ber kommunedirektøren iverksette tiltak for å imøtekomme revisjonens anbefalinger om å videreutvikle styringssystemet innenfor helse- og omsorgstjenestene, herunder særskilt å:
  - Gjennomføre risikovurderinger innenfor kommunes PRO-tjenester
  - Gjøre vurderinger av nødvendig omfang og innretning av styringssystemet
  - Påse at internkontrollsystemet er kjent, tilgjengelig og benyttes slik som forutsatt
  - Sikre systematisk gjennomføring, evaluering og korrigerende av virksomhetens aktiviteter
3. Kommunestyret ber kommunedirektøren jevnlig innhente tjenestemottakeres synspunkter fra tjenestemottakere/tjenestemottakernes pårørende, og å benytte disse i arbeidet med styringssystemet.
4. Kommunestyret ber kommunedirektøren revidere gjeldende økonomireglement.
5. Kommunestyret ber kommunedirektøren gi kontrollutvalget en skriftlig redegjørelse over planlagte og gjennomførte tiltak innen 1. desember 2023.

*Utskrift av saksdokument sendt 29.06.2023 til:
Målselv kommune v/ ordføreren*

Sak 25/23
REFERATSAKER

Innstilling:

Saken tas til orientering.

Referater:

- A. SAKSPROTOKOLL FRA KOMMUNESTYREMØTE 16.05.2023
Sak 93/23: Årsberetning og årsregnskap 2022
- B. PROTOKOLL FRA MØTE I REPRESENTANTSKAPET I
K-SEKRETARIATET IKS
Protokoll fra møtet 24.04.2023

Behandling:

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Saken tas til orientering.

**Sak 22/23
EVENTUELT****Innstilling:**

(saken fremmes uten innstilling til vedtak)

Behandling:Økonomiske avvik

Møtet ble lukket under behandlingen av spørsmålet om hvorvidt møtet skulle lukkes under behandlingen av saken. Kontrollutvalget vedtok deretter enstemmig å lukke møtet med hjemmel i kommuneloven § 11-5, 2. og 3.ledd.

Kommunedirektøren orienterte kontrollutvalget om saken.

Det ble deretter fremsatt følgende felles forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar kommunedirektørens informasjon til orientering.

Forslaget enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget tar kommunedirektørens informasjon til orientering.

*****

Møteprotokollen godkjennes av kontrollutvalget i påfølgende møte. Protokollen offentliggjøres derfor med forbehold om at etterfølgende endringer kan skje.

Neste møte avholdes i henhold til møteplanen 28.09.2023

Utvalg: Kontrollutvalget i Målselv kommune	Saksnummer: 28/2023	Møtedato: 28.09.2023	Saksbehandler: Susan Terese Thoresen

FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKTET *RESSURSBRUK OG ØKONOMISTYRING I BO- OG OPPFØLGINGSTJENESTEN* – NOTAT FRA KOMREV NORD

Innstilling til vedtak:

Kontrollutvalget viser til KomRev NORDs notat av 15.9.2023 angående status i forvaltningsrevisjonen «*Ressursbruk og økonomistyring i Bo- og oppfølgings tjenesten*», og tar saken til orientering.

Saken gjelder:

Bestilling av forvaltningsrevisjon.

Vedlegg:

A: Trykte vedlegg: Notat fra KomRev Nord IKS av 15.9.2023
B: Utrykte vedlegg: Kontrollutvalgssak 12/23 og 18/23

Saksutredning:

Kontrollutvalget bestilte i møte 13.04.2023 i sak 12/23 et forvaltningsrevisjonsprosjekt rettet mot ressursbruk innen kommunehelsetjenesten. Overordnet projektskisse fra KomRev NORD ble behandlet i møte 11.05.2023 jf. sak 18/23.

Følgende problemstillinger skal besvares gjennom forvaltningsrevisjonen:

1. *Hvordan har ressursbruken ved Bo- og oppfølgingsenheten utviklet seg de siste fire årene? Er det merforbruk, og hva er i så fall årsakene til eventuelt merforbruk?*
2. *Har Målselv kommune etablert rutiner og retningslinjer for å sikre økonomistyring i henhold til gjeldende regelverk ved Bo- og oppfølgingsenheten?*
3. *Etterleves systemer, rutiner og retningslinjer for økonomistyringen ved Bo- og oppfølgingsenheten?*

Det fremgikk videre av prosjektskissen at forventet ferdigstillelse er «Ultimo 2023» og forventet ressursbruk er 200 timer.

Notat datert 15.09.2023 fra KomRev NORD

I vedlagte notat redegjør forvaltningsrevisor for arbeidet så langt og status i prosjektet. Revisor opplyser at prosjektet forventes å kunne ferdigstillelse rundt årsskiftet 2023/2024, i tråd med overordnet prosjektskisse. Det vises til nærmere omtale i vedlagte notat.

Finnsnes, den 18. september 2023

Susan Terese Thoresen
seniorrådgiver

NOTAT

Til: Kontrollutvalget Målselv kommune
Fra: KomRev NORD
Dato: 15.9.2023.

FORVALTNINGSREVISJONEN RESSURSBRUK OG ØKONOMISTYRING I BO- OG OPPFØLGINGSTJENESTEN

Vi viser til kontrollutvalgets vedtak i sak 18/23 hvor overordnet prosjektskisse for forvaltningsrevisjon rettet mot Bo- og oppfølgingstjenesten ble vedtatt. Følgende problemstillinger gjelder for forvaltningsrevisjonen:

1. *Hvordan har ressursbruken ved Bo- og oppfølgingsenheten utviklet seg de fire siste årene? Er det merforbruk, og hva er i så fall årsakene til eventuelt merforbruk?*
2. *Har Målselv kommune etablert rutiner og retningslinjer for å sikre økonomistyring i henhold til gjeldende regelverk ved Bo- og oppfølgingsenheten?*
3. *Etterleves systemer, rutiner og retningslinjer for økonomistyringen ved Bo- og oppfølgingsenheten?*

Vi fikk raskt etter at vi sendte oppstartsbrev til Målselv kommune tilbakemelding fra kommunedirektør om hvem som er vår kontaktperson i gjennomføringen av denne forvaltningsrevisjonen. Vår kontaktperson er enhetsleder.

Bo- og oppfølgingstjenesten ligger under Helse og omsorg i Målselv kommune. Bo- og oppfølgingstjenesten er et eget rammeområde i kommunens regnskap. Det gjør at vi ved bruk av kommunens regnskap og årsberetning finner forklaringer av eventuelle avvik fra budsjett. Denne informasjonen har vi tilgang på, og vi har så langt ikke hatt behov for å innhente mer skriftlig informasjon fra kommunen.

Den forrige forvaltningsrevisjonen som vi gjorde i Målselv kommune rettet seg mot kommunens PRO-tjenester. PRO-tjenestene er også et eget rammeområde i kommunens regnskap, og det ligger under Helse og omsorg. Vi har dermed tilgang til en del overordnede dokumenter og reglementer med relevans for besvarelse av problemstilling 2 i denne forvaltningsrevisjonen rettet mot Bo- og oppfølgingstjenesten. Vi kommer i løpet av høsten 2023 til å ta kontakt med kommunen igjen for å innhente informasjon fra Bo- og oppfølgingstjenesten for besvarelse av problemstillingene. I tillegg til enhetsleder, vil avdelingsledere være relevante informanter.

Vi har til nå arbeidet hovedsakelig med den informasjonen som vi allerede har gjennom nylig å ha gjort forvaltningsrevisjon innen helse og omsorg og øvrig tilgjengelig informasjon knyttet til ressursbruk. Vi har ikke kommet over opplysninger som tilsier at det må gjøres endringer i forvaltningsrevisjonens problemstillinger eller innretning for øvrig sammenlignet med det som ble bestemt.

I den overordnede prosjektskissen anslo vi ferdigstillelse til ultimo 2023. Vi anser å kunne ferdigstille vårt arbeid rundt årsskiftet 2023/2024 i tråd med overordnet prosjektskisse, og at det kan foreligge en rapport for behandling i kontrollutvalgets første møte i 2024.

Med vennlig hilsen

Margrete Mjølhus Kleiven
Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Utvalg: Kontrollutvalget i Målselv kommune	Saksnummer: 29/2023	Møtedato: 28.09.2023	Saksbehandler: Susan Terese Thoresen

VURDERING AV UAVHENGIGHET – OPPDRAGSANSVARLIGE FORVALTNINGSREVISORER

Innstilling til v e d t a k:

Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Margrete Mjølhus Kleivens og oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Knut Teppan Viks vurdering av egen uavhengighet til orientering.

Saken gjelder:

Behandling av uavhengighetserklæring fra oppdragsansvarlige forvaltningsrevisorer i KomRev NORD.

Vedlegg til saken:

- A: Trykte vedlegg: 1. Uavhengighetserklæring fra oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Margrete Mjølhus Kleiven – datert 15.8.23
                                 2. Uavhengighetserklæring fra oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Knut Teppan Vik – datert 15.8.23

B: Utrykte vedlegg:

Saksutredning:

I forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 10 fremgår følgende:

Det skal utpekes en oppdragsansvarlig revisor for hvert regnskapsrevisjonsoppdrag, hvert forvaltningsrevisjonsoppdrag og hvert oppdrag om eierskapskontroll.

Vedlagte uavhengighetserklæringer gjelder oppdragsansvarlige forvaltningsrevisorer i KomRev NORD. Forvaltningsrevisjonsteamet i KomRev NORD blir ledet av to oppdragsansvarlige forvaltningsrevisorer, Margrete Mjølhus Kleiven og Knut Teppan Vik. KomRev NORD har tidligere opplyst at for hver bestilling fra kontrollutvalgene vil en av de oppdragsansvarlige forvaltningsrevisorene ta på seg oppdragsansvaret, og at fordelingen blir gjort i forbindelse med de konkrete bestillingene.

Etter kommunelovens § 24-4 skal revisor være uavhengig og ha god vandel.

Det er gitt nærmere bestemmelser om dette i forskrift om kontrollutvalget og revisjon §§ 16-18. Det må etter bestemmelsene ikke foreligge særegne forhold, eller forekomme at revisor har en slik tilknytning til oppdraget, dets ansatte eller tillitsmenn, som gjør at revisors uavhengighet og objektivitet svekkes.

Revisor skal til enhver tid vurdere sin uavhengighet, men det er i forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 19, 2.ledd bestemt at revisor også skal avgi en egenerklæring om sin uavhengighet til kontrollutvalget. Det sies her:

Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget.

Uavhengighet og objektivitet er grunnleggende for at revisor skal kunne utøve sin funksjon. Revisor må derfor selv identifisere forhold som kan medføre en risiko i forhold til uavhengighet og objektivitet. Dersom det oppstår tilfeller der det stilles spørsmål knyttet til uavhengigheten, skal den oppdragsansvarlige revisoren gi melding om dette til kontrollutvalget. I slike tilfeller vil det være rimelig at revisor avgir en ny egenvurdering.

Selv om kravet bare gjelder den oppdragsansvarlige revisoren, antas det at samtlige revisorer på oppdraget gir en tilsvarende vurdering til den oppdragsansvarlige revisoren i forhold til den enkelte sitt tildelte arbeidsområde. Forholdet forutsettes å bli dekket av revisors internkontroll.

Vedlagt følger oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Margrete Mjølhus Kleiven og oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Knut Teppan Viks sine vurderinger av egen uavhengighet. Uavhengighetserklæringene viser hvilke vurderinger som skal gjøres, og hennes/hans vurderinger i forhold til de enkelte punktene.

Etter K-Sekretariatets syn er det ikke noe i vedlagte vurdering som tilsier at Margrete Mjølhus Kleiven og Knut Teppan Vik ikke skal være i stand til å utføre revisjonsarbeidet overfor Målselv kommune på en objektiv og forsvarlig måte.

Finnsnes, den 21. august 2023

Susan Terese Thoresen
seniorrådgiver

Til
Kontrollutvalget i Målselv kommune

Deres ref: **Vår ref:**   **Saksbehandler:**   **Telefon:**   **Dato:**
Margrete Mjølhus Kleiven   77 60 05 03   15.8.2023
mmk@komrevnord.no   901 38 721

Vurdering av oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors uavhengighet overfor Målselv kommune

Innledning

Ifølge kommuneloven § 24-4 skal revisor være uavhengig og ha godandel. Nærmere krav til revisors uavhengighet ogandel følger av forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16-19.

Kravene til uavhengighet og objektivitet gjelder for alle som utfører revisjon for kommunen, herunder regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Dette omfatter både oppdragsansvarlig revisor, medarbeidere på oppdraget og eventuelt andre som er engasjert på oppdraget.

KomRev NORD IKS har et kvalitetskontrollsystem i samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQM 1). Kvalitetskontrollsystemet omfatter dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering. Som en del av kvalitetskontrollsystemet har vi rutiner for å følge opp og sikre at revisjonsteamet har tilstrekkelig uavhengighet.

Ifølge kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 19 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Denne egenvurderingen følger nedenfor.

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors vurdering av uavhengighet

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering
Overordnet krav til uavhengighet (§ 16)	Undertegnede bekrefter at det ikke foreligger spesielle forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet.
Tilknytning til den reviderte virksomheten (§ 17)	Undertegnede har ikke selv eller nærstående som har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.
Stillinger i kommunen (§ 18 a)	Undertegnede har ikke stillinger eller verv i kommunen.
Stillinger i virksomhet (§ 18 b)	Undertegnede har ikke andre stillinger i en virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av, utover at KomRev NORD IKS utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.
Medlem av styrende organer (§ 18 c)	Undertegnede er ikke medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av, utover at KomRev NORD IKS utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egen vurdering
Deltakelse eller funksjoner i annen virksomhet (§ 18 d)	Undertegnede deltar ikke i, eller har funksjoner i en annen virksomhet, som kan medføre at revisors interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisor.
Rådgivning eller andre tjenester (§ 18 e)	Før slike tjenester gjør undertegnede en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art med hensyn til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 18 e, utfører vi ikke tjenesten. Revisor vurderer hvert enkelt tilfelle særskilt. Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Undertegnede er bevisst på at også slik veiledning må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger. Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor Målselv kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.
Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver (§ 18 f)	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor Målselv kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Fullmektig for den revisjonspliktige (§ 18 g)	Undertegnede opptrer ikke som fullmektig for Målselv kommune.

Tromsø, 15.8.2023

Margrete Mjølhus Kleiven

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor
KomRev NORD IKS

Til kontrollutvalget i Målselv kommune

Deres ref: **Vår ref:**   **Saksbehandler:**   **Telefon:**   **Dato:**
Knut Teppan Vik   77 60 05 25   15.8.2023
ktv@komrevnord.no   988 19 114

Vurdering av oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors uavhengighet overfor Målselv kommune

Innledning

Ifølge kommuneloven § 24-4 skal revisor være uavhengig og ha godandel. Nærmere krav til revisors uavhengighet ogandel følger av forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16-19.

Kravene til uavhengighet og objektivitet gjelder for alle som utfører revisjon for kommunen, herunder regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Dette omfatter både oppdragsansvarlig revisor, medarbeidere på oppdraget og eventuelt andre som er engasjert på oppdraget.

KomRev NORD IKS har et kvalitetskontrollsystem i samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQM 1). Kvalitetskontrollsystemet omfatter dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering. Som en del av kvalitetskontrollsystemet har vi rutiner for å følge opp og sikre at revisjonsteamet har tilstrekkelig uavhengighet.

Ifølge kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 19 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Denne egenvurderingen følger nedenfor.

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors vurdering av uavhengighet

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering
Overordnet krav til uavhengighet (§ 16)	Undertegnede bekrefter at det ikke foreligger spesielle forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet.
Tilknytning til den reviderte virksomheten (§ 17)	Undertegnede har ikke selv eller nærstående som har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.
Stillinger i kommunen (§ 18 a)	Undertegnede har ikke stillinger eller verv i kommunen.
Stillinger i virksomhet (§ 18 b)	Undertegnede har ikke andre stillinger i en virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av, utover at KomRev NORD IKS utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.
Medlem av styrende organer (§ 18 c)	Undertegnede er ikke medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av, utover at KomRev NORD IKS utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering
Deltakelse eller funksjoner i annen virksomhet (§ 18 d)	Undertegnede deltar ikke i, eller har funksjoner i en annen virksomhet, som kan medføre at revisors interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisor.
Rådgivning eller andre tjenester (§ 18 e)	Før slike tjenester gjør undertegnede en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art med hensyn til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 18 e, utfører vi ikke tjenesten. Revisor vurderer hvert enkelt tilfelle særskilt. Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Undertegnede er bevisst på at også slik veiledning må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger. Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor Målselv kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.
Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver (§ 18 f)	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor Målselv kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Fullmektig for den revisjonspliktige (§ 18 g)	Undertegnede opptrer ikke som fullmektig for Målselv kommune.

Tromsø, 15.8.2023

Knut Teppan Vik

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor
KomRev NORD IKS

Utvalg: Kontrollutvalget i Målselv kommune	Saksnummer: 30/2023	Møtedato: 28.09.2023	Saksbehandler: Susan Terese Thoresen

OPPFØLGING EIERSKAPSKONTROLL POLARBADET AS

Innstilling til vedtak:

1. Kontrollutvalget vurderer Målselv kommunes eierrepresentantens redegjørelse i brev datert 09.08.2023 som tilfredsstillende oppfølging av kommunestyrets vedtak i sak 99/2022.
2. Kontrollutvalget oversendes saken til kommunestyret med følgende innstilling til vedtak:

Kommunestyret finner eierrepresentantens redegjørelse i brev datert 09.08.2023 som tilfredsstillende oppfølging av kommunestyrets vedtak i sak 99/2022.

Saken gjelder:

Oppfølging av rapport fra eierskapskontroll i Polarbadet AS.

Vedlegg til saken:

A. Trykte vedlegg:

Brev datert 09.08.2023, mottatt 13.09.2023, fra Målselv kommune v/ næringsjef Francesca Vyvial

B. Utrykte vedlegg:

1. Kommunestyrets sak 99/2022
2. Kontrollutvalgets sak 22/2022

Saksutredning:

1. Bakgrunn – kontrollutvalgets plikter

KomRev NORD IKS leverte rapporten *Eierskapskontroll Polarbadet AS* den 14.9.2022.

Rapporten er utarbeidet etter bestilling fra kontrollutvalget. Eierskapskontroller skal, etter behandling i kontrollutvalget, oversendes til kommunestyret.

Dette følger av forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 4:

«Kontrollutvalget skal rapportere til kommunestyret eller fylkestinget om gjennomførte forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller og resultatet av dem.»

Kommunestyret er det organ som har anledning til å gi eventuelle pålegg med grunnlag i de funn og anbefalinger som fremkommer i rapporten. Kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets vedtak blir fulgt opp. Utvalget skal i henhold til forskriftens § 5 rapportere tilbake til kommunestyret om oppfølgingen:

«Kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets eller fylkestingets vedtak om regnskapsrevisjoner, forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller blir fulgt opp og skal rapportere til kommunestyret eller fylkestinget om vedtaket er fulgt opp.»

Kontrollutvalgets plikter fremgår også av kommunelovens § 23-2 og 23-5.

2. Saksbehandlingen

Kontrollutvalget bestilte eierskapskontroll rettet mot Målselv kommunes utøvelse av eierskapet i Polarbadet AS i møte 19.5.2021 (sak 14/21). Bestillingen var i samsvar med plan for eierskapskontroll vedtatt av kommunestyret.

Rapporten *Eierskapskontroll Polarbadet AS* har vært behandlet av kontrollutvalget (sak 22/2022) og oversendt til kommunestyret.

Kommunestyret traff i møte 09.11.2022 i sak 99/2022 følgende vedtak:

- 1. Kommunestyret viser til funn og konklusjoner i rapporten «Eierskapskontroll – Polarbadet AS». Kommunestyret registrerer at det gjøres mye bra arbeid, men at det fortsatt er rom for forbedringer.*
- 2. Kommunestyret ber Målselv kommunes eierrepresentant følge opp rapporten og gi kontrollutvalget en skriftlig redegjørelse om hvilke tiltak er og vil bli iverksatt for å følge revisors anbefaling, som er å videreutvikle rutineene for oppfølging og kontroll av eierinteressene i Polarbadet AS, slik at rutineene blir i samsvar med KS sine anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll.*
- 3. Svarfrist settes til 27.02.2023.*

Vedtaket er i samsvar med kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret.

Det er i e-post avtalt utsatt frist til 1. september 2023, med tilleggsfrist på bakgrunn av sykdom.

3. Problemstillinger

Undersøkelsen omfatter følgende problemstillinger:

- *Fører Målselv kommune kontroll med sine eierinteresser i Polarbadet AS?*
- *Utøves kommunens eierinteresser i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring og selskapsledelse?*

4. Revisors funn og vurderinger

Revisors konklusjon på problemstillingene er:

1. *Målselv kommune fører **til dels** kontroll med sine eierinteresser i Polarbadet AS.*
2. *Målselv kommunes eierinteresser utøves **til dels** i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring og selskapsledelse.*

Revisors konklusjon bygger på blant annet følgende vurderinger:

*«Eier Målselv kommune har **i stor grad, men ikke fullt ut**, oppfylt:*

- *Aksjeloven § 2-2 om selskapets vedtekter*
- *Selskapets vedtekter § 8 om sammensetning av valgkomité*

*Eier Målselv kommune har **i liten grad** oppfylt:*

- *KS-anbefaling nr. 5 om revidering av styringsdokumenter*

*Eier Målselv kommune har **ikke oppfylt**:*

- *KS-anbefaling nr. 8 innkallelsesfrist til generalforsamling*
- *KS-anbefaling nr. 3 om eierskapsseminar*
- *KS-anbefaling nr. 4 om rapportering av selskapets tilstand»*

*«Styret i Polarbadet har **til dels** oppfylt:*

- *KS-anbefaling nr. 9 om å sikre opplæring av styremedlemmer*

*Styret i Polarbadet har **ikke oppfylt**:*

- *KS-anbefaling nr. 15 om rutiner for habilitetskonflikter*
- *KS-anbefaling nr. 17 om registrering av styreverv*
- *KS-anbefaling nr. 19 om etiske retningslinjer»*

5. Revisors anbefalinger

Revisors har fremsatt følgende anbefalinger:

«På bakgrunn av revisors funn, vurderinger og konklusjoner anbefaler vi Målselv kommune å videreutvikle rutineene for oppfølging og kontroll av sine eierinteresser i Polarbadet AS, slik at disse fullt ut er i tråd med KS sine anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll.»

6. Eierrepresentantens oppfølging

Næringssjefen, Francesca Vyvial, har på vegne av eierrepresentanten gitt en punktvis tilbakemelding på oppfølgingen av eierskapskontrollen i brev mottatt 13.09.2023. Redegjørelsen inneholder status, utførte tiltak og videre plan for samtlige punkter som i rapporten ble vurderes som ikke fullt ut oppfylt for Målselv kommune og Polarbadet AS:

«2. Gjennomgang av spesifikke avvik:

- **Aksjelovens § 2-2 om selskapets vedtekter**

Status: Avviket er fulgt overfor Polarbadet AS.

Beskrivelse: Polarbadet AS gjennomførte generalforsamling 31. august 23. I forkant av generalforsamlingen ble det sendt ut en e-post, vedlegg 1, hvor det ble foreslått endringer av vedtektene. Det er ikke mottatt noe referat fra generalforsamlingen. Det må videre vurderes om spørsmål knyttet til bruk av formuen, ved en eventuell oppløsning av selskapet, skal løstes til kommunestyret for behandling.

Plan for videre oppfølging: Målselv kommune vil følge opp at selskapets vedtekter er i henhold til aksjeloven §2-2.

Selskapets vedtekter § 8 om generalforsamling

Status: Avviket er tatt til orientering

Beskrivelse: Målselv kommune vil påse at vedtektsbestemmelsen overholdes og at det velges tre medlemmer til valgkomiteen, hvorav én vil få tildelt rollen som leder.

KS-anbefaling nr. 5 om revidering av styringsdokumenter

Status: Under arbeid

Beskrivelse: Målselv kommune vil utarbeide generelle retningslinjer for kommunaleide selskaper som kan benyttes av administrasjonen og folkevalgte for å sikre god eierskapskontroll og styring i henhold til lovverket og KS anbefalinger. Retningslinjene vil danne grunnlag for videre kontroll av selskapene, og sørge for at selskapene har nødvendige og oppdaterte vedtekter, dokumenter og rutiner, i henhold til;

1. Kommunens overordnede prinsipper/instruks for kommunale selskaper, og
2. Selskaps spesifikke strategier, rutiner og instruks.

KS-anbefaling nr. 8 om generalforsamling

Status: Avviket er fulgt opp overfor Polarbadet AS

Beskrivelse: Polarbadet AS gjennomførte generalforsamling 31. august 23. I forkant av generalforsamlingen ble det sendt ut en e-post, vedlegg 1, hvor det ble foreslått endringer av vedtektene. Det er ikke mottatt noe referat fra generalforsamlingen per tid. Eventuell vedtektsendring vil bli kvalitetssikret.

Plan for videre oppfølging: Målselv kommune ønsker å følge KS-anbefalinger for eierstyring, og vil utarbeide generelle retningslinjer for kommunaleide selskaper som inneholder et krav om at innkallingsfrister til generalforsamlinger inntas i vedtektene. Retningslinjene vil eventuelt bli fulgt opp med instruks.

KS-anbefaling nr. 3 om eierskapsseminar

Status: Under arbeid

Beskrivelse Målselv kommune vil lage en plan for opplæring av nye folkevalgte. Opplæringen skal være obligatorisk og sikre at de folkevalgte er kjent med kommunens retningslinjer for kommunaleide selskaper, rolleforventninger, styringslinjer og ansvarsfordeling.

KS-anbefaling nr. 4 om eierskapsmelding

Status: Avviket vil bli fulgt opp videre

Plan for videre oppfølging: Målselv kommune vil opprette prosedyre for utarbeidelse av eierskapsmeldinger som sikrer regelmessighet og innholdsmessig kvalitet.

KS-anbefaling nr. 9 om å sikre opplæring av styremedlemmer

Status: Avviket er fulgt opp overfor Polarbadet AS

Beskrivelse: Polarbadet AS gjennomførte generalforsamling 31. august 23. I forkant av generalforsamlingen ble det sendt ut en e-post, vedlegg 1, hvor det ble foreslått endringer av vedtektene. Det er ikke mottatt noe referat fra generalforsamlingen. Endelig opplæringsplan vil bli kvalitetssikret.

Plan for videre oppfølging: Målselv kommune ønsker å følge KS-anbefalinger for eierstyring, og vil utarbeide generelle retningslinjer for kommunaleide selskaper som inneholder et krav om at det må foreligge en konkret plan for opplæring av styremedlemmer og fungerende varamedlemmer. Krav om opplæring bør fremkomme av selskapets vedtekter og kunne kvalitetssikres.

KS-anbefaling nr. 15 om rutiner for habilitetskonflikter

Status: Avviket er fulgt opp overfor Polarbadet AS

Beskrivelse: Polarbadet AS gjennomførte generalforsamling 31. august 23. I forkant av generalforsamlingen ble det sendt ut en e-post, vedlegg 1, hvor det ble foreslått endringer av vedtektene. Det er ikke mottatt noe referat fra generalforsamlingen. Endelige rutiner vil bli kvalitetssikret.

Plan for videre oppfølging: Målselv kommune ønsker å følge KS-anbefalinger for eierstyring, og vil utarbeide generelle retningslinjer for kommunaleide selskaper som inneholder et krav om etablering av rutiner for håndtering av mulige habilitetskonflikter. Det bør med fordel fremkomme av vedtektene at styremedlemmer skal vurdere egen habilitet, hvorav rutiner ved habilitetskonflikter skal være skriftlige og etterprøvbare.

KS-anbefaling nr. 17 om registrering av styreverv

Status: Avviket er fulgt opp overfor Polarbadet AS

Beskrivelse: Polarbadet AS gjennomførte generalforsamling 31. august 23. I forkant av generalforsamlingen ble det sendt ut en e-post, vedlegg 1, hvor det ble foreslått endringer av vedtektene. Det er ikke mottatt noe referat fra generalforsamlingen. Eventuell vedtektsendring vil bli kvalitetssikret.

Plan for videre oppfølging: Målselv kommune ønsker å følge KS-anbefalinger for eierstyring, og vil utarbeide generelle retningslinjer for kommunaleide selskaper som inneholder et krav om at styreverv i kommunaleide selskaper skal som hovedregel registreres i KS sitt styrevervsregister. Avvik må begrunnes.

KS-anbefaling nr. 19 om etiske retningslinjer

Status: Avviket er fulgt opp overfor Polarbadet AS

Beskrivelse: Polarbadet AS gjennomførte generalforsamling 31. august 23. I forkant av generalforsamlingen ble det sendt ut en e-post, vedlegg 1, hvor det ble foreslått endringer av vedtektene. Det er ikke mottatt noe referat fra generalforsamlingen. I etterkant ser man at det blir for upresist å bruke Målselv kommunes etiske retningslinjer for selskapet. Polarbadet AS vil bli instruert om å lage egne etiske retningslinjer som skal benyttes i drift og som skal revideres ved behov. Det skal fremkomme av vedtektene at Polarbadet AS skal ha egne etiske retningslinjer, samt prosedyre for implementering og avviksbehandling.

Plan for videre oppfølging: Målselv kommune ønsker å følge KS-anbefalinger for eierstyring, og vil utarbeide generelle retningslinjer for kommunaleide selskaper som inneholder et krav om at selskapene skal utarbeide egne etiske retningslinjer, som er selskapsspesifikke og som skal innarbeides i opplæring og daglig drift, med rutiner for avviksregistrering. De etiske retningslinjene vil bli kvalitetssikret.

3. Nye tiltak:

Som en del av eierskapskontrollen vil det bli stilt dokumentasjonskrav til kommunaleide/deleide selskaper. All dokumentasjon knyttet til endringer i styringsdokumenter, inkludert forslag, godkjenninger, kommunikasjon og implementeringsplaner, skal nedskrives, arkiveres og oppbevares i samsvar med kommunens gjeldende arkivregler.

Konklusjon:

Denne rapporten gir en oppdatert oversikt over oppfølgingen av tidligere avdekkede forhold. Målselv kommune ser at det er et behov å få på plass generelle retningslinjer for hel- og deleide kommunale selskaper, som sikrer kunnskap om krav til god eierstyring. Retningslinjene skal være av en generell karakter for å sikre like krav til av alle kommunaleide selskaper. Videre skal det lages oppfølingspunkter og prosedyrer som sikrer dynamisk eierstyring og kontroll av selskapene gjennom krav til eierskapsmeldinger, eierstrategier, vedtekter og selskapsdokumentasjon.»

7. Sekretariatets vurdering

Eierrepresentantens svar viser at Målselv kommune har brukt rapporten fra eierskapskontrollen til å foreta forbedringer og det er lagt plan for videre oppfølging med blant annet utarbeidelse av retningslinjer og prosedyrer som er egnet til å sikre at eierskapet utøves i samsvar med kommunestyrets vedtak, aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring og selskapsledelse.

Eierrepresentantens rapportering er ryddig og anses som fyllestgjørende for å følge opp kommunestyrets vedtak i sak 99/2022.

Innstilling til vedtak er utformet i henhold til dette.

Finnsnes, den 18.09.2023

Susan Terese Thoresen
seniorrådgiver

Måselv kommune

Utvikling

K-sekretariatet
Susan Terese Thoresen
Ringveien 1
9300 FINNSNES

Deres ref.	Vår ref.	Saksbehandler / tlf	Dato
	23/5006 - 21	Francesca Vyvial / 41354755	09.08.2023

Skriftlig redegjørelse knyttet til oppfølging av eierskapskontroll for Polarbadet AS

1. Innledning:

Det vises til K-Sekretariatets sak 22/2022: Rapport fra eierskapskontroll Polarbadet AS, samt oppfølgende vedtak i Kommunestyret den 09.11.22, der sak 99/2022 ble behandlet med følgende vedtak:

1. Kommunestyret viser til funn og konklusjoner i rapporten "Eierskapskontroll – Polarbadet AS". Kommunestyret registrer at det gjøres mye bra arbeid, men at det fortsatt er rom for forbedringer.
2. Kommunestyret ber Måselv kommunes eierrepresentant følge opp rapporten og gi kontrollutvalget skriftlig redegjørelse om hvilke tiltak er og vil bli iverksatt for å følge revisors anbefaling, som er å videreutvikle rutiner for oppfølging og kontroll av eierinteressene i Polarbadet AS, slik at rutinene blir i samsvar med KS sine anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll.
3. Svarfrist settes til 27.02.2023.

Det er i e-post mellom Måselv kommune og Kontrollutvalget avtalt utsatt frist til 1. september 2023, med tilleggsfrist på bakgrunn av sykdom.

Følgelende presenterers utførte tiltak og videre plan for å videreutvikle rutiner for oppfølging og kontroll av Polarbadet AS. Nærværende rapport følger samme punktrekkefølge som K-Sekretariatets innstilling, datert 28.09.2022, kapittel 3: Nærmere om de krav og anbefalinger som ikke vurderes som oppfylt.

2. Gjennomgang av spesifikke avvik:

- **Aksjelovens § 2-2 om selskapets vedtekter**

Status: Avviket er fulgt overfor Polarbadet AS.

Postadresse:
Mellombygdveien 216, 9321 Moen
E-post: postmottak@malselv.kommune.no

Besøksadresse:
Mellombygdveien 216, 9321
Moen
www.malselv.kommune.no

Telefon:
Bank: 4715.02.00373
Org.nr: 972418005

Beskrivelse: Polarbadet AS gjennomførte generalforsamling 31. august 23. I forkant av generalforsamlingen ble det sendt ut en e-post, vedlegg 1, hvor det ble foreslått endringer av vedtektene. Det er ikke mottatt noe referat fra generalforsamlingen. Det må videre vurderes om spørsmål knyttet til bruk av formuen, ved en eventuell oppløsning av selskapet, skal løftes til kommunestyret for behandling.

Plan for videre oppfølging: Målselv kommune vil følge opp at selskapets vedtekter er i henhold til aksjeloven §2-2.

- **Selskapets vedtekter § 8 om generalforsamling**

Status: Avviket er tatt til orientering

Beskrivelse: Målselv kommune vil påse at vedtektsbestemmelsen overholdes og at det velges tre medlemmer til valgkomiteen, hvorav én vil få tildelt rollen som leder.

- **KS-anbefaling nr. 5 om revidering av styringsdokumenter**

Status: Under arbeid

Beskrivelse: Målselv kommune vil utarbeide generelle retningslinjer for kommunaleide selskaper som kan benyttes av administrasjonen og folkevalgte for å sikre god eierskapskontroll og styring i henhold til lovverket og KS anbefalinger. Retningslinjene vil danne grunnlag for videre kontroll av selskapene, og sørge for at selskapene har nødvendige og oppdaterte vedtekter, dokumenter og rutiner, i henhold til;

1. Kommunens overordnede prinsipper/instrukser for kommunale selskaper, og
2. Selskapsespesifikke strategier, rutiner og instrukser.

- **KS-anbefaling nr. 8 om generalforsamling**

Status: Avviket er fulgt opp overfor Polarbadet AS

Beskrivelse: Polarbadet AS gjennomførte generalforsamling 31. august 23. I forkant av generalforsamlingen ble det sendt ut en e-post, vedlegg 1, hvor det ble foreslått endringer av vedtektene. Det er ikke mottatt noe referat fra generalforsamlingen per tid. Eventuell vedtektsendring vil bli kvalitetssikret.

Plan for videre oppfølging: Målselv kommune ønsker å følge KS-anbefalinger for eierstyring, og vil utarbeide generelle retningslinjer for kommunaleide selskaper som inneholder et krav om at innkallingsfrister til generalforsamlinger inntas i vedtektene. Retningslinjene vil eventuelt bli fulgt opp med instruks.

- **KS-anbefaling nr. 3 om eierskapsseminar**

Status: Under arbeid

Beskrivelse Målselv kommune vil lage en plan for opplæring av nye folkevalgte. Opplæringen skal være obligatorisk og sikre at de folkevalgte er kjent med kommunens retningslinjer for kommunaleide selskaper, rolleforventninger, styringslinjer og ansvarsfordeling.

- **KS-anbefaling nr. 4 om eierskapsmelding**

Status: Avviket vil bli fulgt opp videre

Plan for videre oppfølging: Målselv kommune vil opprette prosedyre for utarbeidelse av eierskapsmeldinger som sikrer regelmessighet og innholdsmessig kvalitet.

- **KS-anbefaling nr. 9 om å sikre opplæring av styremedlemmer**

Status: Avviket er fulgt opp overfor Polarbadet AS

Beskrivelse: Polarbadet AS gjennomførte generalforsamling 31. august 23. I forkant av generalforsamlingen ble det sendt ut en e-post, vedlegg 1, hvor det ble foreslått endringer av vedtektene. Det er ikke mottatt noe referat fra generalforsamlingen. Endelig opplæringsplan vil bli kvalitetssikret.

Plan for videre oppfølging: Målselv kommune ønsker å følge KS-anbefalinger for eierstyring, og vil utarbeide generelle retningslinjer for kommunaleide selskaper som inneholder et krav om at det må foreligge en konkret plan for opplæring av styremedlemmer og fungerende varamedlemmer. Krav om opplæring bør fremkomme av selskapets vedtekter og kunne kvalitetssikres.

- **KS-anbefaling nr. 15 om rutiner for habilitetskonflikter**

Status: Avviket er fulgt opp overfor Polarbadet AS

Beskrivelse: Polarbadet AS gjennomførte generalforsamling 31. august 23. I forkant av generalforsamlingen ble det sendt ut en e-post, vedlegg 1, hvor det ble foreslått endringer av vedtektene. Det er ikke mottatt noe referat fra generalforsamlingen. Endelige rutiner vil bli kvalitetssikret.

Plan for videre oppfølging: Målselv kommune ønsker å følge KS-anbefalinger for eierstyring, og vil utarbeide generelle retningslinjer for kommunaleide selskaper som inneholder et krav om etablering av rutiner for håndtering av mulige habilitetskonflikter. Det bør med fordel fremkomme av vedtektene at styremedlemmer skal vurdere egen habilitet, hvorav rutiner ved habilitetskonflikter skal være skriftlige og etterprøvbare.

- **KS-anbefaling nr. 17 om registrering av styreverv**

Status: Avviket er fulgt opp overfor Polarbadet AS

Beskrivelse: Polarbadet AS gjennomførte generalforsamling 31. august 23. I forkant av generalforsamlingen ble det sendt ut en e-post, vedlegg 1, hvor det ble foreslått endringer av vedtektene. Det er ikke mottatt noe referat fra generalforsamlingen. Eventuell vedtektsendring vil bli kvalitetssikret.

Plan for videre oppfølging: Målselv kommune ønsker å følge KS-anbefalinger for eierstyring, og vil utarbeide generelle retningslinjer for kommunaleide selskaper som inneholder et krav om at styreverv i kommunaleide selskaper skal som hovedregel registreres i KS sitt styrevervsregister. Avvik må begrunnes.

- **KS-anbefaling nr. 19 om etiske retningslinjer**

Status: Avviket er fulgt opp overfor Polarbadet AS

Beskrivelse: Polarbadet AS gjennomførte generalforsamling 31. august 23. I forkant av generalforsamlingen ble det sendt ut en e-post, vedlegg 1, hvor det ble foreslått endringer av vedtektene. Det er ikke mottatt noe referat fra generalforsamlingen. I etterkant ser man at det blir for upresist å bruke Målselv kommunes etiske retningslinjer for selskapet. Polarbadet AS vil bli instruert om å lage egne etiske retningslinjer som skal benyttes i drift og som skal revideres ved behov. Det skal fremkomme av vedtektene at Polarbadet AS skal ha egne etiske retningslinjer, samt prosedyre for implementering og avviksbehandling.

Plan for videre oppfølging: Målselv kommune ønsker å følge KS-anbefalinger for eierstyring, og vil utarbeide generelle retningslinjer for kommunaleide selskaper som inneholder et krav om at selskapene skal utarbeide egne etiske retningslinjer, som er selskapsspesifikke og som

skal innarbeides i opplæring og daglig drift, med rutiner for avviksregistrering. De etiske retningslinjene vil bli kvalitetssikret.

3. Nye tiltak:

Som en del av eierskapskontrollen vil det bli stilt dokumentasjonskrav til kommunaleide/ deleide selskaper. All dokumentasjon knyttet til endringer i styringsdokumenter, inkludert forslag, godkjenninger, kommunikasjon og implementeringsplaner, skal nedskrives, arkiveres og oppbevares i samsvar med kommunens gjeldende arkivregler.

Konklusjon:

Denne rapporten gir en oppdatert oversikt over oppfølgingen av tidligere avdekkede forhold. Målselv kommune ser at det er et behov å få på plass generelle retningslinjer for hel- og deleide kommunale selskaper, som sikrer kunnskap om krav til god eierstyring. Retningslinjene skal være av en generell karakter for å sikre like krav til av alle kommunaleide selskaper. Videre skal det lages oppfølingspunkter og prosedyrer som sikrer dynamisk eierstyring og kontroll av selskapene gjennom krav til eierskapsmeldinger, eierstrategier, vedtekter og selskapsdokumentasjon.

Med hilsen

Francesca Vyvial
næringssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Kopi til
Frode Skuggedal
K-sekretariatet
Lene Cecilie Lettrem

Emne: Polarbadet - oppfølging av kontroll

Kopi: Frode Skuggedal <Frode.Skuggedal@malselv.kommune.no>, Lene Cecilie Lettrem <Lene.Lettrem@malselv.kommune.no>

Til: martin.nymo@malselv.kommune.no

Sendt: 15.08.2023 13:56:00

Fra: Francesca Vyvial <francesca.vyvial@malselv.kommune.no>

Hei,

Sender som avtalt en e-post for å koordinere arbeidet med vedtektsendringer for Polarbadet.

Som nevnt på telefonen skal eierskapskontrollen av Polarbadet følges opp med en redegjørelse over hvilke tiltak som er, og vil bli iverksatt, for å lukke avvik påpekt i rapporten.

Redegjørelsen følger K-Sekretariates innstilling, datert 20.09.2022, kapittel 3: Nærmere om de krav og anbefalinger som ikke vurderes som oppfylt.

For å sikre etterlevelse og dokumentasjon, anser vi det som hensiktsmessig at følgende bestemmelser redigeres/ inntas i Polarbadet AS' vedtekter:

- **Aksjeloven § 2-2 om selskapets vedtekter**
  - Det må inntas et tillegg i bestemmelsen om at formuen til selskapet skal tilbakeføres til kommunekassen ved en eventuell oppløsning av selskapet.
- **KS-anbefaling nr. 9 om å sikre opplæring av styremedlemmer**
  - Det anbefales at det inntas et punkt i vedtektene at nye styremedlemmer og aktive styremedlemmer skal gjennomføre nødvendig opplæring, jf. Vedlegg X*

*Styret er selv ansvarlig for å utarbeide en plan for opplæring av nye styremedlemmer og fungerende varamedlemmer. Opplæringen skal være obligatorisk og inneholde eks. gjennomgang av relevante dokumenter, rutiner og prosedyrer.

- **KS-anbefaling nr. 15 om rutiner for habilitetskonflikter**
  - Det anbefales at det inntas et punkt i vedtektene om at mulige habilitetskonflikter skal håndteres i henhold til fastsatt rutine, jf. Vedlegg X*

*Styret er selv ansvarlig for å utarbeide rutiner for håndtering av mulige habilitetskonflikter.

- **KS-anbefaling nr. 17 om registrering av styreverv**
  - Det anbefales at det tas inn et punkt i vedtektene om at styreverv i Polarbadet AS skal registreres i KS sitt styrevervsregister.
- **KS-anbefaling nr. 19 om etiske retningslinjer**
  - Det anbefales at det tas inn en henvisning i vedtektene om at Polarbadet AS følger Målselv kommunes til enhver tid gjeldende etiske retningslinjer.

Som det fremgår over et dette anbefalinger, foruten kravet etter aksjeloven § 2-2. Det er mulig å dokumentere rutiner og gjennomføring i egne dokumenter, men min vurdering er at det er mest ryddig at punktene fremgår direkte av vedtektene, og at det henvises til andre relevante dokumenter som er

retningsgivende for styrets arbeid. Kommunen vil også følge opp punktene i oppdaterte retningslinjer knyttet til kommunaleide selskaper, slik at det sikres eierstyring i henhold til KS' anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll.

Med vennlig hilsen

Målselv kommune

Francesca Vyvial

Næringssjef

Telefon 413 54 755

www.malselv.kommune.no – se vår [brosjyre](#)

Utvalg: Kontrollutvalget i Målselv kommune	Saksnummer: 31/2023	Møtedato: 28.09.2023	Saksbehandler: Susan Terese Thoresen

KOMMUNENS TILSYN MED ELEVER MED HJEMMEUNDERVISNING - SVAR

Innstilling til v e d t a k:

Kontrollutvalget viser til brev av 20.04.2023 fra Målselv kommune angående kommunens tilsyn med elever med hjemmeundervisning og tar saken til orientering.

Saken gjelder:

Oppfølging og tilsyn med barn med hjemmeundervisning.

Vedlegg til saken:

A: Trykte vedlegg:

Brev av 20.04.2023 fra Målselv kommune med vedlegg

B: Utrykte vedlegg:

Kontrollutvalgssak 14/23

Saksutredning:

1. Bakgrunn for saken

Kontrollutvalget behandlet i møte 13. april 2023 i sak 14/23 sak som omhandlet kommunens oppfølging av barn i hjemmeskoler, der følgende vedtak ble fattet:

Kontrollutvalget ber om en skriftlig redegjørelse fra kommunedirektøren som besvarer spørsmål 1 til 4 som fremkommer av saksfremlegg i sak 14/23. Svarfrist 30.06.2023.

Spørsmålene i saksfremlegget er som følger:

1. *Hvor mange barn i Målselv kommune er underlagt ordningen med hjemmeundervisning?*

2. *Har Målselv kommune skriftlige retningslinjer om kontroll av slik ordning?*
3. *Rapporter fra eventuelle tidligere kontroller bes oversendt.*
4. *Har Målselv kommune tidligere hatt elever i denne ordningen og hvilke erfaringer har man trukket fra det?*

Saken ble omtalt i Aftenposten og viste at det mangler et overordnet samlet tilsyn med ordningen med hjemmeundervisning. I denne omgang er formålet å undersøke om Målselv kommune har barn som er underlagt ordningen med hjemmeskole og eventuelt hvilken oppfølging disse får.

Opplæringsloven § 14–3 gir kommunene rett og plikt til å føre tilsyn med barn som har privat hjemmeundervisning.

2. Svar fra Målselv kommune

I brev av 20.04.2023 er det gitt svar på vedtaket i sak 14/23 fra Målselv kommune ved Håvard Johnsen, kommunalsjef oppvekst og kultur.

Kort oppsummert har kommunen ingen barn som kommer inn under denne ordningen, men kommunen har utarbeidet skriftlige retningslinjer for kontroll av en slik ordning.

Det har siden 2021 vært to tilfeller der elever har hatt privat hjemmeundervisning i en kort periode, og disse er dokumentert.

Det har ikke vært gjennomført tilsyn i Målselv kommune, da foresatte i begge tilfellene valgte å avslutte hjemmeundervisningen etter kort tid.

Det vises til nærmere omtale i vedlegg.

3. Sekretariatets vurdering

Målselv kommune har per dags dato ingen barn som er underlagt ordningen med hjemmeskole. Sekretariatet kan ikke se at det er grunnlag for nærmere oppfølging fra kontrollutvalgets side.

Finnsnes, den 4. september 2023

Susan Terese Thoresen
seniorrådgiver

Målselv kommune

Kommunalsjef Oppvekst og Kultur

K-Sekretariatet Iks
Postboks 6600 Stakkevollan
9296 TROMSØ

Deres ref.	Vår ref.	Saksbehandler / tlf	Dato
	23/3123 - 2	Håvard Johnsen / 90878323	20.04.2023

KONTROLLUTVALGETS SAK 14/23: KOMMUNENS TILSYN MED ELEVER MED HJEMMEUNDERVISNING

Herved oversendes svar på spørsmålene stilt i sak 14/23 fra kontrollutvalget. Svarene kan eventuelt utdypes ved behov. Ut over de konkrete svar på spørsmålene er det gitt noen utfyllende kommentarer.

Spørsmål 1

Hvor mange barn i Målselv kommune er underlagt ordningen med hjemmeundervisning?

Fra oktober 2021 ble rapportering på antall elever med hjemmeundervisning tatt med i en årlig rapportering gjennom grunnskolens informasjonssystem (GSI). For Målselv kommune var det i 2021 og i 2022 ingen elever som hadde hjemmeundervisning etter opplæringsloven §2-13 pr rapporteringstidspunkt i oktober. Det er heller ingen elever pr 20.04.21 som har privat hjemmeundervisning.

Det har i 2021, 2022 og så langt i 2023 vært to tilfeller der elever har hatt privat hjemmeundervisning i en kort periode. Typisk er dette i tilfeller der det ønskes permisjon fra opplæring ut over maksbegrensingen på to uker jf opplæringsloven §2-11. Rektor vil da ikke kunne innvilge permisjon, eventuelt må foresatte ta eleven ut av skolen til privat hjemmeundervisning etter §2-13. Disse forholdene er dokumentert med innlevering av s.8 i Målselv kommunes rutiner for hjemmeundervisning (vedlagt) og lagret på elevens mappe.

Spørsmål 2

Har Målselv kommune skriftlige retningslinjer for kontroll av slik ordning?

Ja. Disse er behandlet administrativt etter en høringsrunde i desember 2021 og lagt som referatsak til kommunestyret i sak RS 9/22 den 9.februar 2022.

Postadresse:
Mellombygdveien 216, 9321 Moen
E-post: postmottak@malselv.kommune.no

Besøksadresse:
Mellombygdveien 216, 9321
Moen
www.malselv.kommune.no

Telefon: 778 37 700
Bank: 4715.02.00373
Org.nr: 972418005

Spørsmål 3

Rapporter fra eventuelle tidligere kontroller bes oversendt.

Det har ikke vært gjennomført tilsyn i Målselv kommune. Dette fordi ingen tilfeller med hjemmeundervisning var av en varighet som gjorde dette hensiktsmessig. Foresatte valgte i begge tilfeller vist til i svar ovenfor å avslutte hjemmeundervisningen etter kort tid.

Spørsmål 4

Har Målselv kommune tidligere hatt elever i denne ordningen og hvilke erfaringer har man trukket fra det?

Det er ikke registrert tilfeller med elever i slike ordninger tidligere. I Målselv har vi erfart at nåværende plan har fått positiv omtale i tilfeller der foresatte lurer på hva regelverket tilsier. Rektorer beskriver også at planen gir god informasjon over regelverket, rettigheter og plikter og er fin å bruke i en veiledningssituasjon overfor foresatte.

Undertegnede utarbeidet tilsynsplanen som kommunalsjef i Dyrøy kommune og har også erfaring med bruk av tilsynsplanen fra dette arbeidsforholdet. De tilbakemeldingene som kom fra tilsynsfører var at planen og vedleggene var svært konkrete, enkle og benytte og totalt sett var et godt verktøy i gjennomføring av tilsynet.

Med hilsen

Håvard Johnsen
kommunalsjef oppvekst og kultur

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Kopi til
Frode Skuggedal   Nordsiveien 200   9310   SØRREISA

Vedlegg
tilsynsplan-hjemmeundervisning 2021 Målselv

Tilsynsplan for Målselv kommune

- **hjemmeundervisning etter opplæringsloven §2-13**

Vedtatt administrativt 2.desember 2021

Innhold

1. Innledning.....	3
1.1 Gjeldende lovverk.....	3
1.2 Samarbeid med foresatte.....	3
2. Rettigheter og plikter	3
2.1 Avgrensing av hjemmeundervisning	3
2.2 Plikter	4
2.3 Bortfall av rettigheter	4
3. Saksgang ved hjemmeundervisning	5
3.1 Saksgang ved oppstart av hjemmeundervisning	5
3.2 Gjennomføring av tilsyn	5
3.3 Avslutning av hjemmeundervisning	5
Vedlegg.....	6
Innkalling til oppstartsmøte	7
Informasjon fra foresatte til skole ved hjemmeundervisning	8
Rapport fra tilsyn.....	9
Vedlegg til tilsynsrapport	10

1. Innledning

Denne planen er utarbeidet som en del av kvalitetssystem for skole i Målselv kommune. Den har til hensikt å gjøre avklaringer for hvordan kommunen håndterer forhold knyttet til foresattes bruk av rett til hjemmeundervisning etter opplæringslovens §2-13.

1.1 Gjeldende lovverk

Retten til hjemmeundervisning er regulert i opplæringsloven §2-13. Her fremgår det at §§1-1, 1-3, 2-3 og 2-4 i opplæringsloven med forskrifter gjelder for privat hjemmeundervisning.

Rundskriv om privat hjemmeundervisning¹ legges til grunn for nærmere presiseringer.

1.2 Samarbeid med foresatte

Selv om elever tas ut av den offentlige grunnskoleopplæringen forutsettes et godt samarbeid med foresatte. Dette underbygges av forarbeidene til lovverket² og kjennelse fra høyesterett³. Dette uttrykkes på følgende måte.

Heimeopplæringa er ikke lovlig dersom tilsyn ikke er mulig som følge av manglende samarbeid med foresatte. Også i slike tilfeller skal kommunen kreve at barnet skal gå i den offentlige skolen.

Retten til hjemmeundervisning er lovfestet. På samme måte som for foresatte skal kommunen ved skolen bidra til et godt samarbeid i forbindelse med tilsyn i de tilfeller der foresatte har valgt dette.

2. Rettigheter og plikter

Barn har rett og plikt til grunnskoleopplæring fra det kalenderåret barnet fyller 6 år⁴. I særlige tilfeller kan det fattes vedtak om utsatt skolestart. Om dette skal være aktuelt er foresatte pliktig å ta problemstillingen opp med kommunen tidligst mulig og i god tid før skolestart.

Den eller de som har foreldreansvaret har rett og plikt til å ta avgjørelser for barnet. Dette omfatter også valget om offentlig eller privat skole, eller hjemmeundervisning.

2.1 Avgrensing av hjemmeundervisning

Privat hjemmeundervisning innebærer at foreldrene selv underviser sine egne barn. Dette er til forskjell fra skolevirksomhet, som omfatter undervisning av andre enn egne barn og vil således ikke omfattes av retten til hjemmeundervisning etter §2-13. Offentlig opplæring i hjemmet, for eksempel ved sykdom, vil heller ikke omfattes av hjemmeundervisning etter §2-13.

---

¹ Jf Rundskriv UDIR 5-2013

² Merknad til opplæringsloven §14-2

³ Jf Rt 1999, s.1656

⁴ Jf opplæringsloven §2-1, 3.ledd

Dersom barn bor eller oppholder seg i utlandet kommer ikke opplæringsloven til anvendelse. Denne planen, som er laget med utgangspunkt i opplæringslovens §2-13, omfatter således ikke saker der dette er tilfelle.

2.2 Plikter

§§ 1-1, 1-3, 2-3 og 2-4 i lova med forskrifter gjelder for innholdet i privat grunnskoleopplæring i heimen så langt reglene ikke kommer i strid med Norges folkerettslige plikter⁵.

Det er bare innholdet i den private hjemmeundervisningen som reguleres gjennom opplæringsloven §2-13. Det betyr at kravet når det gjelder for eksempel vurderingsforskriften ikke gjelder for privat hjemmeundervisning. Privat hjemmeundervisning er følgelig heller ikke omfattet av kompetansekravene⁶, men det at kvaliteten i opplæringen skal være *tilsvarende*⁷ den offentlige grunnskoleopplæringen innebærer at kommunen kan stille krav også til kompetansen ved den som gjennomfører opplæringen⁸.

2.3 Bortfall av rettigheter

Ved hjemmeundervisning fratras barn en del rettigheter som følger av opplæringsloven. Dette gjelder feks rett til spesialundervisning, særskilt språkopplæring og tegnspråkopplæring. Dersom foresatte mener at barnet ikke har tilstrekkelig utbytte av hjemmeundervisningen må barnet skrives inn i den offentlige skolen.

Foresatte kan ikke kreve å få dekket utgifter til lærebøker, undervisningsmateriell eller lignende. Gratisprinsippet⁹ settes til side ved valg av hjemmeundervisning etter §2-13.

Privat grunnskoleopplæring innebærer at eleven ikke får standpunkt karakterer eller vanlig vitnemål.¹⁰ Det gjennomføres ikke privatisteksamen for 10.trinn. Kommunen skal skrive ut dokumentasjon på at grunnskoleopplæringen er gjennomført som hjemmeundervisning.

Elever som har fullført grunnskolen eller tilsvarende opplæring har rett til tre års fulltid videregående opplæring¹¹. Ved inntak til videregående opplæring vil opptaket gjøres på individuelt grunnlag¹².

---

⁵ Jf Rundskriv UDIR 5-2013

⁶ Jf opplæringsloven §10-1

⁷ Jf opplæringsloven §2-1, 1.ledd

⁸ Jf Rundskriv UDIR 5-2013

⁹ Jf opplæringsloven §2-15

¹⁰ Jf virkeområde forskrift til opplæringsloven §3-1.

¹¹ Jf opplæringsloven §3-1.

¹² Jf forskrift til opplæringsloven §6-24.

3. Saksgang ved hjemmeundervisning

3.1 Saksgang ved oppstart av hjemmeundervisning

Ved oppstart av hjemmeundervisning skal kommunen varsles. Dette kan gjøres muntlig til rektor, eventuelt skriftlig til kommunen eller skolen. Det anbefales at varslingen skjer skriftlig.

Ved varslet hjemmeundervisning sender skolen over denne tilsynsplanen for hjemmeundervisning, samt at rektor utpeker tilsynslærer.

I løpet av tre uker etter varslet tilsyn gjennomfører tilsynslærer en oppstartsamtale med foresatte. For innkalling til slikt møte brukes mal¹³. På oppstartsmøtet drøftes fag, plan for undervisningen, hvilke undervisningsmaterialer som skal benyttes og plan for tilsynet. Vedlagt mal¹⁴ fylles ut av foresatte og overleveres tilsynslærer senest ved oppmøte til oppstartsmøte.

3.2 Gjennomføring av tilsyn

Kommunen fører tilsyn med den pliktige opplæringa for barn og unge som ikkje går på skole, og kan òg kalle dei inn til særskilde prøver. Kommunen skal krevje at barnet eller den unge skal gå i skole dersom dei krava lova her med forskrifter stiller til heimeopplæringa, ikkje er oppfylte.¹⁵

Tilsynet skal gjennomføres minimum en gang hvert semester. Det er ikke krav om at tilsynet skal foregå hjemme hos foresatte. Om skolen vurderer det som hensiktsmessig gjennomføres tilsynet på skolen.

Som et minimum skal tilsynet inneholde¹⁶:

- Samtale med foresatt om den faglige opplæringen
- Samtale med barnet om faglig mestring og trivsel
- Vurdering av barnets standpunkt
- Vurdering av barnets allsidige utvikling.

Etter gjennomført tilsyn skal rapport oversendes til foresatte med kopi til rektor.

3.3 Avslutning av hjemmeundervisning

Foresatte kan velge å avslutte hjemmeundervisning. Dette meldes da til skolen, som videre informerer kommunalsjef. Etter en avslutning av hjemmeundervisning er eleven pliktig å starte på skolen på ordinært trinn.

Dersom kommunen finner grunnlag for å avslutte hjemmeundervisning skal det fattes vedtak om dette. Om slikt vedtak skal fattes følger det slik prosedyre:

1. Dersom tilsynslærer og rektor vurderer at opplæringen i hjemmet ikke er tilfredsstillende skal dette formidles skriftlig til foresatte ved bruk av mal¹⁷. Det avtales et nytt tilsyn innen tre

¹³ Vedlegg «innkalling til oppstartsmøte», s.7 i denne planen

¹⁴ Vedlegg «Informasjon fra foresatte til skole ved hjemmeundervisning», s.8 i denne planen

¹⁵ Jfr opplæringsloven §14-3

¹⁶ Vedlegg «Rapport fra tilsyn», s.9 i denne planen

¹⁷ Vedlegg «Vedlegg til tilsynsrapport». S.10 i denne planen.

måneder etter opprinnelig tilsyn, der det konkretiseres hva som må gjøres av nødvendige endringer i opplæringen.

2. Dersom nytt tilsyn avdekker at opplæringen ikke er tilfredsstillende og tilsvarende grunnskoleopplæring gitt i Målselv kommune, skal dette formidles skriftlig til kommunalsjef med begrunnelse.
3. Foresatte skal gis anledning til å uttale seg før vedtak fattes. Denne informasjon innhentes av skolen før oversendelse til kommunalsjef.
4. Barn over 15 år skal gis rett til å uttale seg. Denne uttalelsen innhentes av den som fatter enkeltvedtaket.
5. Kommunalsjef fatter enkeltvedtak om avslutning av hjemmeundervisning.
6. Vedtaket kan påklages til Fylkesmannen¹⁸

Dersom barn etter avsluttet hjemmeundervisning ikke møter på skolen, kan foresatte staffes med bøter. Dette følger av plikten til grunnskoleopplæring¹⁹.

Vedlegg

Maler som følger skal benyttes i Målselv kommune i forbindelse med hjemmeundervisning etter opplæringslovens §2-13.

---

¹⁸ Jf forvaltningsloven §§28 og 29

¹⁹ Jf opplæringsloven §2-1, siste ledd

Innkalling til oppstartsmøte

- Tilsyn med hjemmeundervisning etter opplæringsloven §2-13

Tid:

Sted:

Tilsynslærer:

Innhold i møtet

1. «**informasjon fra foresatte til skole ved hjemmeundervisning**» overleveres til tilsynsfører. Eventuelle spørsmål avklares og påtegnes av tilsynslærer på innlevert skjema.
2. Generell samtale om gjennomføringen av hjemmeundervisningen (som et minimum skal denne belyse foresattes tanker om fag, undervisningsmateriale og elevens allsidige utvikling).
3. Eventuelle spørsmål foresatte har knyttet til tilsynsplanen avklares.
4. Avtaler knyttet til gjennomføring av tilsyn (minimum 1 høst og 1 vår)
(Neste tilsyn kan avtales i forbindelse med gjennomføring av tilsyn)

(fylles ut i møtet):

1	Overlevering av informasjon	Påtegninger gjøres direkte på innlevert skjema.
2	Samtale	Eventuelle kommentarer:
3	Tilsynsplan	Eventuelle avklaringer:
4	Gjennomføring av tilsyn.	Avtaler:

Sted, dato	Barnets navn:
Signatur foresatt	Signatur tilsynsfører

Informasjon fra foresatte til skole ved hjemmeundervisning

Generelle opplysninger

Barnets navn:	Foresattes navn (<i>gjennomfører av opplæringen</i>):
Skoleår:	Nærskole:

Plan for hjemmeundervisning

1	Hvordan er det planlagt at hjemmeundervisningen skal foregå for å sikre oppfyllelse av opplæringslovens krav?	
2	Hvordan sikres barnets faglige utvikling?	
3	Hvordan sikres barnets allsidige utvikling og sosiale tilhørighet?	

Jeg bekrefter at jeg er gjort kjent med Målselv kommunes tilsynsplan for hjemmeundervisning

Sted og dato	Underskrift foresatt

Påtegning fra skole (eventuelle supplerende opplysninger som fremkommer i oppstartsamtale)	
Sted og dato	Underskrift tilsynslærer

Rapport fra tilsyn

Barnets navn:	Foresattes navn (<i>gjennomfører av opplæringen</i>):	
Tilsynsfører navn:	Tilsynsførers stilling:	Tilsynsførers skole:

Gjennomføring av tilsynet

	Skoleår:	Dato for tilsyn:
1	Inneholdt samtalen med foresatte følgende: Norsk: ___ Matematikk: ___ Engelsk: ___ Andre fag: ___	Eventuell kommentar:
2	Er det gjennomført samtale med barnet? <i>(Tema som skal inngå: Mestring av fag, trivsel)</i>	Ja/Nei – Eventuell kommentar:
3	Barnets standpunkt Er det gjennomført prøver/tester i Lesing: ___ Skrijving: ___ Matematikk: ___ Andre fag: ___	Resultat fra tester, eventuelt kommentarer:
4	Hvordan sikres barnets allsidige utvikling? <i>(Feks deltakelse i fritidsaktiviteter, hobbyer, eller andre aktiviteter)</i>	Eventuell kommentar:
Rapporten er oversendt foresatt	Ja (<i>dato</i>) Nei (<i>begrunnelse</i>)	
Jeg mener at opplæringen er / er ikke tilfredsstillende	Underskrift tilsynsfører	

Vedlegg til tilsynsrapport

Følgende skjema legges ved tilsynsrapporten dersom tilsynsfører kommer til at opplæringen ikke er tilfredsstillende.

Vurdering av opplæringen? <i>(Hva ved opplæringen holder ikke et tilfredsstillende nivå?)</i>	Kommentar:
Er det nødvendig å gjennomføres tiltak for å sikre elevens nivå? <i>(feks nasjonale prøver, kartlegginger)</i>	Kommentar:
Hva er nødvendig å endre i opplæringen for at den skal være tilfredsstillende	Kommentar:
Oppfølging av de foreslåtte endringene <i>(innsending av dokumentasjon, tidspunkt for nytt tilsyn)</i>	Kommentar:
Dato og sted	Signatur tilsynsfører
Jeg bekrefter at jeg er kjent med tilsynsrapporten	Signatur rektor

Utvalg: Kontrollutvalget i Målselv kommune	Saksnummer: 32/2023	Møtedato: 28.09.2023	Saksbehandler: Susan Terese Thoresen

BUDSJETTRAMME 2023 – KONTROLL OG TILSYN – MÅLSELV KOMMUNE

Innstilling til v e d t a k:

1. Budsjettramme for kontroll og tilsyn for 2024 vedtas med netto driftsutgifter på til sammen kr 1 713 000, - før lønns- og prisjusteringer for kontrollutvalgets egen virksomhet og eventuelle andre politiske vedtak.
2. Kontrollutvalgets forslag til budsjettramme for kontroll og tilsyn bes innarbeidet i og skal følge formannskapet samlede budsjettinnstilling til kommunestyret.

Saken gjelder:

Budsjettramme for kontrollutvalgets virksomhet for 2024 – Målselv kommune.

Vedlegg til saken:

- A: Trykte vedlegg:
- B: Utrykte vedlegg:

Saksutredning:

Forskrift om kontrollutvalg og revisjon i kommuner og fylkeskommuner § 2 *Kontrollutvalgets rolle i fastsettelsen av budsjett for kontrollarbeid* - fastsetter framgangsmåten ved behandling av budsjett for kontrollutvalgets og revisjonens samlede virksomhet. Paragrafen lyder slik:

Kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen eller fylkeskommunen. Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjettet etter kommuneloven § 14-3 tredje ledd til kommunestyret eller fylkestinget.

I kommunelovens § 14-3 tredje ledd fremgår det at formannskapet innstiller til vedtak om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning.

Det vises videre til Kontrollutvalgsboken, Kommunal- og regionaldepartementet, 3. utgave utgitt januar 2022, side 14:

Det er berre kommunestyret som kan endre budsjettframlegget frå kontrollutvalet. Grunnen til at budsjettet til kontrollutvalet er i ei særstilling, er at utvalet skal vere fritt og uavhengig av dei organa som utvalet skal kontrollere. Det er uheldig om administrasjonen eller eit organ som kontrollutvalet skal kontrollere, til dømes formannskapet, får innverknad på budsjetttramma til utvalet.

Formannskapet kan likevel, i sitt samla budsjett, føreslå eit lågare beløp enn det kontrollutvalet føreslår. Budsjettframlegget til kontrollutvalet skal likevel uendra følgje det samla budsjettframlegget til kommunestyret, slik at kommunestyret ved budsjetthandsaminga har informasjon om både kontrollutvalet sitt framlegg og formannskapet si innstilling til budsjett. Kommunedirektøren har ikkje høve til å gjere endringar i framlegget frå kontrollutvalet undervegs i prosessen.

Budsjettforslaget skal dekke både kontrollutvalgets egen virksomhet inkl. sekretariatsfunksjonen og kjøp av revisjonstjenester.

Post	Budsjett	Budsjett
	2023	2024
Godtgjørelse utvalgsleder	17 000	19 000
Møtegodtgjørelse	18 000	19 000
Tapt arbeidsfortjeneste	18 000	18 000
Arbeidsgiveravgift	3 000	3 000
Kurs, konferanse, opplæring mv.	30 000	35 000
Reiseutgifter	15 000	20 000
Beverting	2 000	2 000
Telefon-/internettgodtgjørelse	1 000	1 000
Kjøp av tjenester til revisjon	1 307 000	1 345 000
Kjøp av sekretærtjenester	235 000	248 000
Diverse utgifter	3 000	3 000
SUM	1 649 000	1 713 000

* Budsjettallene for 2023 er brukt slik de ble vedtatt i kontrollutvalgsak 24/22.

Kommentarer:

Møtegodtgjørelse

I henhold til godtgjørelsesreglement for Målselv kommune får leder av kontrollutvalget en godtgjørelse tilsvarende 2 % av ordførerlønn. Ordførerlønnen utgjør 84 % av stortingspolitikere. Når det gjelder møtegodtgjørelse til øvrige deltakere så settes det til 0,1 % av ordfører godtgjørelse pr møte/befaring. Det er lagt til grunn at utvalget avholder fem møter pr. år.

Tapt arbeidsfortjeneste

Posten for tapt arbeidsfortjeneste foreslås med samme størrelse som fjoråret.

Arbeidsgiveravgift

Det er beregnet arbeidsgiveravgift ut fra en sats på 5,1 %.

Kurs, konferanser, opplæring mv.

Opplæring/ kurs/ konferanser omfatter utgifter til kurs tilknyttet kontrollutvalgets arbeid. Det er blant annet tatt høyde for deltakelse på en årlig konferanse for kontrollutvalg som arrangeres av NKRF. Det må også påregnes opplæring / kurs våren 2024 grunnet nytt utvalg og posten økes noe fra forrige år.

Reiseutgifter

Reisekostnader er basert på en viss aktivitet til kurs/konferanser og reisevirksomhet i forbindelse med utvalgets møteaktiviteter. Posten er økt sammenlignet med fjoråret, og har også sammenheng med posten kurs, konferanse og opplæring.

Kjøp av tjenester

Målselv kommune har valgt KomRev NORD IKS som revisor og K-Sekretariatet IKS som kontrollutvalgets sekretariat. Tallene for kjøp av disse tjenestene er innhentet fra selskapene.

Når det gjelder kjøp av revisjonstjenester fra KomRev NORD er denne prisjustert med anslått deflator på 5,2 %. KomRev NORD foretar regulering etter faktisk deflator ved fakturering 2. halvår (fakturering for 1. halvår 2024 skjer etter budsjettert deflator, dvs. 5,2 %. Denne fakturering blir dermed som en a-konto fakturering som etterberegnes etter reell deflator i august/september).

Honoraret til K-Sekretariatet er prisjustert med sist anslått deflator for 2023 som er 5,2 % (kilde: Kommuneproposisjonen 2024, - side 13).

Finnsnes, den 18. september 2023

Susan Terese Thoresen
seniorrådgiver

Utvalg: Kontrollutvalget i Målselv kommune	Saksnummer: 33/2023	Møtedato: 28.09.2023	Saksbehandler: Susan Terese Thoresen

OVERORDNET PROSJEKTSKISSE - UNDERSØKELSE

Innstilling til v e d t a k:

Kontrollutvalget slutter seg til overordnet projektskisse av 13.9.2023 fra KomRev NORD og ber KomRev NORD gjennomføre undersøkelsen.

Saken gjelder:

Bestilling av undersøkelse fra revisor.

Vedlegg:

Overordnet projektskisse av 13.9.2023 (*utsatt offentlighet – offl. § 5, 2. ledd*)

Saksutredning:

Kommunedirektøren informerte 27.06.2023 kontrollutvalget i sak 26/23 *Eventuelt* om et forhold med mulig økonomisk avvik. På det tidspunktet var saken veldig uavklart og kommunedirektøren ønsket saken fulgt opp av revisor.

KomRev NORD har hatt dialog med kommunedirektøren om saken og på bakgrunn av dette har revisjonen utarbeidet forslag til en undersøkelse.

Overordnet projektskisse legges frem for kontrollutvalget til drøfting og vurdering om undersøkelsen skal gjennomføres. Det vises til nærmere beskrivelse i vedlegg.

Med bakgrunn i sakens alvorlige karakter vurderer sekretariatet at det gjennomføres en undersøkelse som beskrevet i vedlagte projektskisse. Innstilling til vedtak er utformet på denne bakgrunn.

Finnsnes, den 14. september 2023

Susan Terese Thoresen
seniorrådgiver

Utvalg: Kontrollutvalget i Målselv kommune	Saksnummer: 34/2023	Møtedato: 28.09.2023	Saksbehandler: Susan Terese Thoresen

REFERATSAKER

Innstilling til v e d t a k:

Saker tas til orientering.

Saken gjelder:

Orienteringer.

Saksutredning:

Referater:

- A. TILSYNSRAPPORT AV 17.04.23 FRA STATSFORVALTEREN I TROMS OG FINMARK
  - Tilsyn med skolens arbeid med elevenes utbytte av opplæringa
- B. VALG AV KONTROLLUTVALG – FELLES VARALISTE OG PERSONLIGE VARA
  - Brev til Målselv kommune av 27.07.2023
  -
- C. ORIENTERING TIL KONTROLLUTVALGET I MÅLSELV KOMMUNE
  - E-post av 08.09.2023 fra KomRev NORD

Finnsnes, den 14. september 2023

Susan Terese Thoresen
seniorrådgiver

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Romssa ja Finnmarkku stáhtahálddašeaddji

Tromssan ja Finmarkun staatinhallittija

Målselv kommune
ved kommunedirektøren

17.04.23

TILSYNSRAPPORT

Tilsyn med skolens arbeid med elevenes utbytte av opplæringa

Målselv kommune – Bardufoss ungdomsskole

Sammendrag

Vi har ført tilsyn med Målselv kommune og Bardufoss ungdomsskole. Kommunen skolen ble valgt ut til tilsyn basert på en risikovurdering basert på både offentlige kilder og informasjon vi har fått gjennom behandling av klagesaker. Videre er Bardufoss ungdomsskole den største ungdomsskolen i kommunen, og det er gått en tid siden forrige tilsyn.

Temaet for tilsynet er skolens arbeid med elevenes utbytte av opplæringa. Vi har undersøkt skolens praksis når det gjelder læreplanarbeid, undervisvurdering, halvårsvurdering og undervisvurdering som grunnlag tilpasset opplæring. Hensikten med dette er å bidra til at elevene får sine rettigheter oppfylt når det gjelder undervisvurdering, tilpasset opplæring og opplæring etter læreplanen.

Vi har ikke avdekket lovbrudd i tilsynet.

Vi har i tilsynet sett at skoleledelsens system for å legge føringer for og å følge opp lærernes arbeid, bærer preg av systematikk. Vi har funn som tyder på at ikke alle lærere oppfylder pliktene sine ved alle tilfeller, men dette fanges opp og følges opp. Skolen jobber systematisk med å utvikle egen praksis, og har systemer for medvirkning og samarbeid i kollegiet.

Tilsynet avsluttes med denne rapporten.

Innholdsfortegnelse

1	Innledning	5
1.1	Kort om kommunen.....	5
1.2	Om gjennomføringen av tilsynet.....	5
2	Opplæring i og formidling av læreplanen	6
2.1	Rettslige krav.....	6
2.2	Våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner.....	6
2.2.1	Rektor skal organisere skolen slik at opplæringen dekker hele læreplanen i faget	6
2.2.2	Rektor skal organisere skolen slik at lærerne oppfyller elevenes rett til å kjenne til læreplanen i faget	8
3	Undervisvurdering for å fremme læring og bidra til at elevene øker sin kompetanse	9
3.1	Rettslige krav.....	9
3.2	Våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner.....	10
3.2.1	Rektor skal organisere skolen slik at elevene får delta i vurderingen av eget arbeid og reflektere over egen læring og faglige utvikling	10
3.2.2	Rektor skal organisere skolen slik at elevene forstår hva de skal lære og hva som blir forventet av dem	11
3.2.3	Rektor skal organisere skolen slik at elevene får vite hva de mestrer og veiledning om hva de må gjøre for å øke kompetansen	11
4	Halvårsvurdering.....	12
4.1	Rettslige krav.....	12
4.2	Våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner.....	13
4.2.1	Rektor skal organisere skolen slik at faglærerne fra og med 8. årstrinn gir elevene halvårsvurderingen uten karakter midt i opplæringsperioden og på slutten av opplæringsåret i fag som ikke blir avsluttet	13
4.2.2	Rektor skal organisere skolen slik at faglærerne i halvårsvurderingen gir elevene informasjon om elevenes kompetanse og veiledning om hvordan elevene kan øke kompetansen.....	14
5	Undervisvurdering som grunnlag for tilpasset opplæring.....	15
5.1	Rettslige krav.....	15
5.2	Våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner.....	16
5.2.1	Rektor skal organisere skolen slik at lærerne bruker undervisvurderingen til å vurdere behovet for tilpasset opplæring	16
5.2.2	Rektor skal organisere skolen slik at lærerne i undervisvurderingen hører eleven og vektlegger elevens synspunkter ut fra elevens beste når det gjelder tilpasning av opplæringen.....	17

5.2.3	Rektor skal organisere skolen slik at lærerne bruker undervisvurderingen til å gjøre tilpasninger i opplæringen ut fra elevens evner og forutsetninger	18
6	Dere har rett til å klage	19
7	Dokumentasjon	20

1 Innledning

Vi fører tilsyn med offentlige skoler, jf. opplæringsloven § 14-1 første ledd, jf. kommuneloven kapittel 30. I tilsyn kontrollerer vi om skolene oppfyller opplæringsloven med forskrifter. Våre tilsyn er offentlig myndighetsutøvelse, noe som innebærer at vi skal gjennomføre tilsynet i samsvar med reglene i forvaltningsretten og offentlighetsloven. I tilsynet behandler vi personopplysninger. Les mer om vår behandling av personopplysninger på www.udir.no/regelverk-og-tilsyn/tilsyn/.

1.1 Kort om kommunen

Målselv kommune har nesten 6800 innbyggere per 4. kvartal 2022 (Kilde: SSB). Kommunen har 719 grunnskoleelever fordelt på 7 skoler. I tillegg finnes det en privat skole lokalisert i kommunen (Kilde: GSI).

I kommunen utføres rundt 11% av årsverkene til undervisning av undervisningspersonale som ikke oppfyller kompetansekravene for tilsetting. Tilsvarende tall for landet er ca. 4 % (Kilde: GSI).

Bardufoss ungdomsskole har 229 elever skoleåret 2022-23. Dette er en økning på rundt 20 elever fra forrige skoleår. Skolen er sentralskole for barneskolene Karlstad oppvekstsenter, Olsborg skole, Mellemygd kultur- og oppvekstsenter og Fagerlidal skole, og samler ca. 90 % av kommunens elever mellom 13 og 16 år.

1.2 Om gjennomføringen av tilsynet

Vi åpnet tilsyn med kommunen i brev av 16.12.22. Dere ble pålagt å levere dokumentasjon til oss. Vi har fått dokumentasjonen for å gjennomføre tilsynet.

Temaet for tilsynet er: elevenes utbytte av opplæringa. Vi har kontrollert følgende undertemaer:

1. **Opplæring i og formidling av læreplanen**, jf. opplæringsloven § 2-3 fjerde ledd, jf. forskrift til opplæringsloven §§ 1-1 og 3-3 andre ledd.
2. **Underveisvurdering for å fremme læring og bidra til at elevene øker sin kompetanse**, jf. jf. opplæringsloven § 2-3 fjerde ledd, jf. forskrift til opplæringsloven §§ 3-2 og 3-10 første og andre ledd.
3. **Halvårsvurdering**, jf. opplæringsloven § 2-3 fjerde ledd, jf. forskrift til opplæringsloven §§ 3-2, 3-10 og 3-12.
4. **Underveisvurdering som grunnlag for tilpasset opplæring**, jf. opplæringsloven § 2-3 fjerde ledd, jf. forskrift til opplæringsloven §§ 3-2 og 3-10 første og andre ledd, opplæringsloven § 1-3 og barnekonvensjonen art. 3 og art. 12.

Vi har ikke sett på hvordan dere oppfyller andre krav i regelverket.

Det er kommunen som har det overordnede ansvaret for at kravene i opplæringsloven blir overholdt, jf. opplæringsloven § 13-10 og kommuneloven § 25-1. Vi gir derfor eventuelle pålegg i tilsynet til kommunen som har ansvaret for at skolen retter opp brudd på regelverket.

2 Opplæring i og formidling av læreplanen

2.1 Rettslige krav

Rektor skal organisere skolen slik at opplæringen dekker hele læreplanen i faget

Elevene skal få opplæring etter gjeldende læreplan, jf. forskrift til opplæringsloven (heretter forskriften) § 1-1 første ledd første og andre setning. Lærerne skal tilrettelegge og gjennomføre opplæringen etter gjeldende læreplan, jf. opplæringsloven § 2-3 fjerde ledd. Rektor må organisere skolen slik at kravet blir oppfylt, jf. opplæringsloven § 2-3 fjerde ledd. Rektor har ansvaret for at opplæringen dekker hele læreplanen i alle fagene. Det betyr at rektor må kunne fange opp om det er deler av læreplanen som ikke er gjennomgått, på et tidspunkt som gjør det mulig for lærerne å komme gjennom hele læreplanen.

Rektor skal organisere skolen slik at lærerne oppfyller elevenes rett til å kjenne til læreplanen i faget

Elevene har rett til å kjenne til læreplanene i fagene, jf. forskrift § 3-3 andre ledd. Kompetansemålene i læreplanen danner grunnlaget for vurdering, og elevene skal derfor kjenne til læreplanen. Rektor må organisere skolen slik at lærerne gjør elevene kjent med læreplanen, jf. opplæringsloven § 2-3 fjerde ledd.

2.2 Våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner

2.2.1 Rektor skal organisere skolen slik at opplæringen dekker hele læreplanen i faget

Lærerne skal tilrettelegge og gjennomføre opplæringa slik at elevene får opplæring etter gjeldende læreplan. Rektor har ansvaret for at elevene får opplæring som dekker hele læreplanen i alle fagene.

Observasjoner

Dokumentet *Stillingsbeskrivelse – Undervisningspersonale i Målselv* angir ansvar, oppgaver og krav til den som ansettes i undervisningsstilling. De ansatte er etter stillingsbeskrivelsen forpliktet til å utøve sine arbeidsoppgaver i tråd med gjeldende lovverk, reglement og retningslinjer, samt kommunens gjeldende planer og strategier. Videre skal den ansatte blant annet planlegge, gjennomføre og evaluere undervisning, delta i samarbeid og skoleutvikling og tilegne seg og utvikle relasjonskompetanse.

Bardufoss ungdomsskole er organisert i trinn med trinnleder. Av dokumentet *Intern utlysning av trinnlederfunksjon* går det frem at trinnlederen skal lede og samkjøre trinnet når det gjelder skolens overordnede målsetting knyttet til skoleutvikling, undervisning og psykososialt miljø. Videre skal trinnlederen lede og organisere trinnet ved fellesaktiviteter, samt lage saksliste for ukentlig trinnmøte og sørge for at referat føres og legges ut på fellesområde på Teams. Trinnleder representerer også trinnet i *Trinnlederforum* – møte med rektor og skoleutviklingsgruppa, SKUV. I intervju bekreftes det at rektor eller inspektør deltar på trinnmøtene og på SKUV-møter. Det føres sakslistene og referat fra de ulike møtene.

I tilsynet undersøker vi særskilt skolens arbeid med fagene samisk, matematikk og mat og helse. Vi har mottatt eksempler på lokale læreplaner i to av disse fagene. Disse er utformet litt ulikt, men har begge sitt utgangspunkt i gjeldende læreplan. Kompetansemålene er fordelt på perioder, og tema, lærestoff og arbeidsmåter går tydelig frem. Av skolens plan for skoleutvikling, SKUV, går det frem at årsplaner er tema i fagseksjonsmøter i uke 45 og 46 skoleåret 2022-23.

Ledelsen sier i intervju at de ved skolen tidligere hadde en bestemt dato for innlevering av årsplaner. Dette praktiseres ikke lenger ved skolen. I stedet formidles forventninger til lærerne i fellestid på planleggingsdager og i rektors time, i planverk som årshjul og skoleutviklingsplan. Når ledelsen avdekker mangler, følges dette opp. Lærerne bekrefter dette i intervju.

Lærerne sier i intervju at de lagrer årsplaner i Teams, på Zokrates (skolens læringsplattform) eller i Campus (matematikk-læreverket som noen bruker). Videre skal lærerne lage ukeplaner i Zokrates. Timeplanen er dynamisk, og lærerne oppdaterer den jevnlig. Her laster også elevene opp innleveringer og andre elevarbeider.

Det går frem i flere intervjuer at ikke alle lærerne bruker Zokrates aktivt, men at det er en forventning om at alle skal bruke verktøyet. Lærerne bekrefter at de kjenner til dette. På spørsmål om hvordan dette oppdages og følges opp, svarer ledelsen at dette kan gjøres på flere måter, for eksempel ved at inspektøren ved sykdomsfravær ser om nødvendig informasjon er lagt inn i elevenes ukeplan når hun skal sette inn vikar. Videre oppfølging skjer ut fra en risikovurdering.

Lærerne sier i intervju at de vanligvis lager en grovskisse til årsplan på begynnelsen av skoleåret, for å sørge for at de dekker hele læreplanen. Planen korrigeres i løpet av året. Videre forteller de om erfaringsoverføring, tolærersystem og fagseksjonsarbeid når vi spør om hvordan de sikrer at læreplaner som videreføres over flere år, eller gjennomføres dersom personalet skifter. En av respondentene sier det slik: «Det er lov til å spørre, og rom for å være uenig.»

Om føringer og oppfølging fra rektor, sier lærerne at årsplanene ikke etterspørres til gitte tidspunkt, men kravet er der og rektor stoler på at det blir gjort. Rektor har en uttrykt forventning for arbeidet, men krever ikke nødvendigvis å se årsplanen.

I egenvurderingen i RefLex skriver rektor at formålet med faget skal ivaretas, og lærerne vet at de skal gjennom hele læreplanen selv om noen områder vektlegges mer enn andre. Dette synliggjøres gjennom faglærerrapporter ved årets slutt. Etter noen eksamensfrie år har dette ikke blitt gjennomført, men rektor skriver at dette skal de tilbake til igjen.

For faget samisk kjøper Bardufoss ungdomsskole fjernundervisning fra Sameskolen i Målselv. Også her lages en grovkissert årsplan på høsten, men denne kan endres etter behov, sier lærer i intervju. Videre får elevene mer detaljerte periodeplaner. Sameskolen følger opp arbeidet og veileder om læreplanene. Sameskolen og Bardufoss ungdomsskole har jevnlig kontakt gjennom skoleåret. Dette følges særlig opp av inspektør.

Elevene forteller at de først og fremst forholder seg til ukeplaner, eller for samisk periodeplaner for litt lengre perioder. Foreldrene har litt ulike erfaringer, men har fått informasjon på foreldremøter om læreplaner og hvor de kan finne mer informasjon. Skolen har vært flink til å trekke frem de tverrfaglige temaene, sier en.

Vurdering

Rektor har ansvaret for at opplæringa dekker hele læreplanen i fag, og må organisere skolen slik at dette oppfylles. Dokumentasjonen i tilsynet tyder på at lærerne vet hva som forventes av dem. De er godt kjent med at det er læreplanen som styrer, og legger sine planer ut fra denne. Årsplanen lages grovt ved starten av året, og justeres underveis.

Elevene får som regel ukeplaner eller periodeplaner, og når det avdekkes at læreren ikke har lagt ukeplanen i Zokrates slik det skal gjøres, følges dette opp av ledelsen. Dette fungerer som del av ledelsens risikovurdering.

Vi forstår at trinnstrukturen, der trinnlederen har en viktig funksjon, fagseksjoner, der læreplanen diskuteres, og SKUV inngår i rektors organisering av skolen for at elevene skal få opplæring etter gjeldende læreplaner.

Vi vurderer det sannsynliggjort at elevene får opplæring etter gjeldende læreplaner og at lærerne tilrettelegger og gjennomfører opplæringen etter gjeldende læreplaner. Dette gjelder også for faget samisk der skolen kjøper fjernundervisning. Vi vurderer videre at rektors organisering av skolen er egnet for å bidra til dette. Vi legger særlig vekt på funnene vi har gjort av at alle vet hva som er forventet av dem, og at ledelsen på skolen har flere arenaer der de kan få informasjon om hvordan opplæringa foregår. Her tenker vi særlig på trinnmøter og fagseksjoner. I tillegg legger vi vekt på opplysningene vi får fra ansatte om at rektor følger opp når hun får informasjon som tilsier mangler eller avvik fra det planlagte og forventede.

Konklusjon

Lovkravet er oppfylt.

2.2.2 Rektor skal organisere skolen slik at lærerne oppfyller elevenes rett til å kjenne til læreplanen i faget

Observasjoner

I egenvurderingen svarer de fleste ja på spørsmålet om de gjør elevene kjent med læreplanen i faget, og kommenterer at dette føres på arbeidsplaner/ukeplaner og på oppgaver. Dette skjer også ved oppstart og avslutning av temaer. Formidlingen tilpasses elevenes nivå, og skjer både overordnet for faget og i form av konkretiserte kompetansemål.

I intervju sier lærerne at det er en klar forventning fra ledelsen om at dette gjøres, og elevene sier at dette skjer på ulike måter. Noen lærere snakker om målene i timene, men ikke alle. Noen bruker Zokrates slik at elevene får det på ukeplanen, noen lærere oppgir målene i forbindelse med oppgaver, og i noen fag får elevene også læringsmål som er mer konkretiserte enn kompetansemålene.

Foreldrene sier i intervju at det er litt varierende praksis når det gjelder bruk av Zokrates – ikke alle lærere bruker dette like aktivt, men flere er flinke til å oppgi hvilke kompetansemål som hører til den enkelte oppgaven elevene skal gjøre. De sier at signalene fra barna deres er at de stort sett vet hva de skal lære, selv om dette i noen grad kan være noe avhengig av hvilken lærer de har.

Vurdering

Slik vi gjorde rede for under forrige punkt, formidles forventninger til lærernes arbeid fra rektor, og ledelsen følger opp medarbeidere når det er avvik. Også på dette punktet finner vi det dokumentert at lærerne er godt kjent med hva som kreves av dem, og elevene melder om at de stort sett opplever å vite hva som er målet for arbeidet i fag.

Konklusjon

Lovkravet er oppfylt.

3 Undervisvurdering for å fremme læring og bidra til at elevene øker sin kompetanse

3.1 Rettslige krav

Elevene har rett til undervisvurdering, jf. forskriften § 3-2. Undervisvurderingen skal være en integrert del av opplæringen, og den skal fremme læring, tilpasse opplæringen og øke kompetansen. Undervisvurderingen kan være både muntlig og skriftlig, jf. forskriften § 3-10 første ledd. Rektor må organisere skolen slik at lærerne gjennomfører undervisvurderingen, jf. opplæringsloven § 2-3 fjerde ledd.

Rektor skal organisere skolen slik at elevene får delta i vurderingen av eget arbeid og reflektere over egen læring og faglige utvikling

Elevene skal delta i vurderingen av eget arbeid og reflektere over egen læring og faglige utvikling, jf. forskriften § 3-10 andre ledd bokstav a. Det er lærerne som må legge til rette for at dette skjer. Elevenes egenvurdering er en del av undervisvurderingen.

Rektor skal organisere skolen slik at elevene forstår hva de skal lære og hva som blir forventet av dem

Elevene skal forstå hva de skal lære og hva som blir forventet av dem, jf. forskriften § 3-10 andre ledd bokstav b. Det er lærerne som må gjennomføre undervisvurderingen på en slik måte at elevene forstår dette.

Rektor skal organisere skolen slik at elevene får vite hva de mestrer og veiledning om hva de må gjøre for å øke kompetansen

Undervisvurderingen skal gi tilbakemelding og veiledning til elevene, jf. forskriften § 3-10 første og andre ledd. Undervisvurderingen skal inneholde begrunnet informasjon om kompetansen til elevene slik at elevene forstår hva de mestrer. Videre skal undervisvurderingen gi veiledning som bidrar til at elevene kan øke sin kompetanse.

3.2 Våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner

3.2.1 Rektor skal organisere skolen slik at elevene får delta i vurderingen av eget arbeid og reflektere over egen læring og faglige utvikling

Observasjoner

Av den skriftlige dokumentasjonen ser vi flere eksempler på elevers egenvurdering, både i forbindelse med enkeltoppgaver i fag og mer overordnet som forberedelse til halvårsvurdering og utviklingssamtale. Vi ser også av dokumentet *SKUV siste 5 år* at vurdering har vært og skal være tema for skolens utviklingsarbeid.

I egenvurderingen i RefLex svarer de fleste respondentene positivt på spørsmål om de involverer elevene i vurderingsarbeidet og at de får reflektere over egen læring. Flere kommenterer her at elevene av og til får egenvurderingsskjema, noen ganger har lærer en samtale med eleven og noen ganger er elevene med på å utforme vurderingskriterier. Andre nevner elev- og utviklingssamtaler, og at de tilpasser formen til elevenes alder og modenhet. En av respondentene reflekterer også over at man nok har litt å gå på, og kunne gjort dette systematisk i flere fag enn i dag.

I intervju sier lærerne at de vet at elevene skal være med å vurdere seg selv. Rektor har lagt føringer for dette, gjerne i form av jevnlig drypp i rektors time. Elevmedvirkning er tema gjennom hele året, også når det gjelder vurdering.

Elevene sier at dette varierer ut fra fag og lærer. I noen fag opplever de at de får være med å vurdere seg selv, mens i andre fag ikke. Foreldrene sier at de har inntrykk av at elevene stort sett får være med på å vurdere seg selv, selv om det ikke alltid gjennomføres av alle lærere.

Vurdering

Den samlede dokumentasjonen i tilsynet tyder på at lærerne kjenner vurderingsforskriften og kravet om at elevene skal delta i vurderingen av eget arbeid. Gjennom året gjentas dette, for eksempel i rektors time, og de kjenner til rektors forventninger om at dette skal gjøres. Vi har funn som tyder på at ikke alle gjennomfører dette slik det er forutsatt, men slik vi har gjort rede for tidligere, så mener vi det er sannsynliggjort at rektor følger opp i tilfeller der det avdekkes praksis som ikke er innenfor regelverket.

Funnene i tilsynet tyder også på at de fleste lærerne ivaretar dette arbeidet på en måte slik at elevene faktisk får delta.

Konklusjon

Lovkravet er oppfylt.

3.2.2 Rektor skal organisere skolen slik at elevene forstår hva de skal lære og hva som blir forventet av dem

Observasjoner

I egenvurderingen i RefLex svarer alle respondentene positivt på spørsmål om de veileder elevene slik at de forstår hva som blir forventet av dem og hva de skal lære. Noen utdyper at dette skjer på ulike måter, for eksempel ved tydelig oppgavebestilling, at de snakker om kjennetegn på måloppnåelse eller vurderingskriterier og hvilken kompetanse elevene skal sitte igjen med etter arbeidet.

I intervju med elevene kommer det frem at også på dette punktet er det forskjell på fag og lærere, men at de stort sett vet hva som forventes av dem og hva de skal lære. Flere viser til mål på ukeplanen eller vurderingskriterier på oppgaver.

Lærerne sier i intervju at dette skjer på flere ulike måter. De opplever å ha metodefrihet, men samtidig at det ikke er mulig med helt privat praksis ved skolen, som en uttrykker det. Ledelsen målbærer tydelige forventninger og følger opp arbeidet.

Vurdering

Slik vi har vært inne på tidligere i denne rapporten mener vi ledelsenes involvering i arbeidet på trinn, i fagteam og i plenum er en organisering som er egnet til å både legge føringer for, men også følge opp at skolen drives innenfor regelverket. Sett i sammenheng med lærernes og elevenes beskrivelser av hvordan arbeidet skjer i praksis, finner vi det dokumentert at lovkravet på dette punktet er oppfylt. Her legger vi særlig vekt på det elevene sier i intervju: de vet hva de skal lære, og kjenner til hva som forventes av dem i de fleste fag.

Konklusjon

Lovkravet er oppfylt.

3.2.3 Rektor skal organisere skolen slik at elevene får vite hva de mestrer og veiledning om hva de må gjøre for å øke kompetansen

Lærerne må gi elevene underveisvurdering på en slik måte at elevene forstår hva de mestrer. Videre skal lærerne gi veiledning som bidrar til at elevene kan øke sin kompetanse.

Observasjoner

Av egenvurderingen i RefLex og i intervju med lærerne går det frem at elevene får tilbakemeldinger underveis i arbeidet, både skriftlig og muntlig. I timene går lærer rundt og veileder, og det kan være skriveoppgaver der elevene får skriftlig tilbakemelding på et utkast for deretter å jobbe videre med det. Videre får elevene skriftlig tilbakemeldinger i Zokrates på fullført arbeid. Faglærer og kontaktlærer har også muntlige samtaler med elevene i form av utviklingssamtale, faglærersamtaler og elevsamtaler.

Vi har videre mottatt eksempler på tilbakemeldinger gitt elever i alle de tre fagene vi undersøker i tilsynet. Tilbakemeldingene har ulik form og tilpasset ulike vurderingssituasjoner.

Alle elevgruppene ble i intervju spurt om erfaringene de har fra flere fag. På dette punktet er elevene klare på at det er ganske stor forskjell på lærerne. Noen lærere gir ofte tilbakemeldinger og veiledning som elevene opplever nyttig, mens andre nesten ikke gjør det. «Du må være litt heldig med læreren», sies det.

Vurdering

Ut fra elevsamtalene forstår vi at elevene opplever forskjeller i hvilken veiledning de får av ulike lærere og i ulike fag. Også i den skriftlige dokumentasjonen ser vi ulikheter, der noen tilbakemeldinger er mindre målrettede og mer prosessrettede, mens andre er helt konkrete når det gjelder måloppnåelse knyttet til kompetansemål.

Siden tilfanget av eksempler er begrenset, tar vi høyde for at disse forskjellene kan være tilfeldige og ikke et uttrykk for en generell praksis. Vi finner likevel grunn til å nevne dette i denne rapporten, og peke på dette som et mulig utviklingsområde for skolen. Når elevene sier at det gjelder å være litt heldig med læreren, kan det være grunn til å se nærmere på tilbakemeldingspraksisen, og da særlig formålet med og innholdet i tilbakemeldinger og råd som gis.

Når det er sagt, vurderer vi også på dette punktet at skolens organisering og ledelsens føringer og oppfølging, er egnet til å sørge for at regelverket blir oppfylt. Skolen har vurdering som tema i sitt utviklingsarbeid og gode strukturerer for felles kompetanseutviklingsarbeid. Dette vil bidra til en ytterligere forbedret felles praksis og bedre oppfyllelse av intensjonene i vurderingsforskriften.

Konklusjon

Lovkravet er oppfylt.

4 Halvårsvurdering

4.1 Rettslige krav

Elevene har rett til undervisvurdering, jf. forskriften § 3-2. Halvårsvurderingen er en del av undervisvurderingen, jf. forskriften § 3-12 første ledd. Halvårsvurderingen uten karakter kan være både skriftlig og muntlig, jf. forskriften § 3-10. Halvårsvurderingen med karakter må være skriftlig, jf. forskriften § 3-12 andre ledd. Rektor må organisere skolen slik at halvårsvurderingen blir gjennomført til riktig tid og med riktig innhold, jf. opplæringsloven § 2-3 fjerde ledd.

Rektor skal organisere skolen slik at faglærerne fra og med 8. årstrinn gir elevene halvårsvurderingen uten karakter midt i opplæringsperioden og på slutten av opplæringsåret i fag som ikke blir avsluttet

Elevene skal få halvårsvurdering gjennom hele grunnopplæringen. Fra og med 8. årstrinn skal halvårsvurderingen gjennomføres midt i opplæringsperioden og på slutten av opplæringsåret dersom faget ikke blir avsluttet, jf. forskriften § 3-12 andre ledd. Halvårsvurderingen med og uten karakter skal reflektere den samme kompetansen og må derfor bli gitt rundt samme tid.

Rektor skal organisere skolen slik at faglærerne i halvårsvurderingen gir elevene informasjon om elevenes kompetanse og veiledning om hvordan elevene kan øke kompetansen

Halvårsvurderingen skal gi elevene informasjon om hva de mestrer etter kompetansemålene i læreplanen og gi veiledning om hvordan de kan øke kompetansen, jf. forskriften § 3-12 første ledd. Halvårsvurderingen skal gi uttrykk for den kompetansen elevene har oppnådd ut fra det som er forventet på tidspunktet for vurderingen

4.2 Våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner

4.2.1 Rektor skal organisere skolen slik at faglærerne fra og med 8. årstrinn gir elevene halvårsvurderingen uten karakter midt i opplæringsperioden og på slutten av opplæringsåret i fag som ikke blir avsluttet

Under dette punktet undersøker vi skolens praksis når det gjelder *tidspunktet* for halvårsvurderingen uten karakter.

Observasjoner

I RefLex svarer de fleste respondentene ja på spørsmålet om de gir elevene halvårsvurdering uten karakter. Noen svarer imidlertid nei, og kommenterer at elevene får halvårsvurdering med karakter.

I intervju bekrefter både elever og foreldre at halvårsvurdering foregår i januar og juni, både med og uten karakter. Det siste i form av en samtale, der eleven også får vite karakteren sin og kan si hva de mener om vurderinga læreren har gjort. Dette gjelder imidlertid ikke alle fag; elevene nevner noen konkrete eksempler på fag hvor de ikke har hatt fagsamtale, eller fag der de ikke opplever å kunne si meningen sin til læreren.

Alle lærerne sier i intervju at de gjennomfører fagsamtaler i januar, noen svarer januar og juni. Dette gjelder også i faget samisk, hvor skolen kjøper fjernundervisningstimer fra Sameskolen i Troms. Lærerne sier at de har fått god informasjon om dette og at rektor minner dem på arbeidet. I unntakstilfeller der det ikke er blitt gjort, skyldes det for eksempel sykdom, sier de.

Vurdering

Den samlede dokumentasjonen i tilsynet tyder på at rektor har lagt føringer for at elevene skal få halvårsvurdering uten karakter midt i opplæringsperioden og på slutten av opplæringsåret, og lærerne vet hva de skal gjøre.

Funnene i tilsynet tyder likevel på at ikke alle lærere følger føringene rektor har gitt. Elevene beskriver at det er forskjell på lærerne, og lærerne sier at sykdom kan være en hindring. Vi finner derfor grunn til å peke på også dette som et område skolen kan styrke sin praksis. Halvårsvurdering uten karakter midt i opplæringsperioden skal gis for alle fag. Det samme gjelder fag som ikke avsluttes til sommeren.

Slik vi har redegjort for tidligere i denne rapporten, beskriver både lærere og ledelsen hvordan rektor eller inspektør følger opp når de får informasjon om at oppgaver ikke blir utført. Vi finner derfor ikke grunn til å konkludere med lovbrudd, selv om tilsynet har avdekket at lærernes praksis ikke i tråd med regelverket ved alle tilfeller. Læreren kjenner til hva de skal gjøre og blir minnet på oppgaven. Vi vurderer derfor at rektor har organisert skolen slik at elevene skal få halvårsvurdering uten karakter til riktig tid.

Konklusjon

Lovkravet er oppfylt.

4.2.2 Rektor skal organisere skolen slik at faglærerne i halvårsvurderingen gir elevene informasjon om elevenes kompetanse og veiledning om hvordan elevene kan øke kompetansen

Under dette punktet undersøker vi skolens praksis når det gjelder *innholdet* i halvårsvurderingen uten karakter.

Observasjoner

Den skriftlige dokumentasjonen inneholder flere eksempler på maler for utviklingssamtalen, halvårsvurdering i fag og elevpresentasjoner på utviklingssamtalen. Alle inneholder punkter om elevens ståsted nå, og omtale av videre arbeid/råd for hvordan eleven skal utvikle seg.

I egenvurderingen i RefLex svarer de fleste respondentene ja, og en av respondentene utdyper: «Faglærere gjennomfører samtaler med elevene, hvor elevene får tilbakemelding på hva de mestrer i faget og hva de skal jobbe videre med. Vi har fått beskjed om (og gjennomfører) disse samtalerne slik at elevene i denne samtalen også får halvårskarakteren muntlig.» En annen legger til at elevene får vurdering uten karakter i form av tilbakemeldinger på elevsamtaler og utviklingssamtaler.

Dette bekreftes i intervju med lærere og elever. Elevene sier at det kan være forskjell på hvordan lærerne gjør det, men de pleier å snakke om hvordan det går i fagene, og hvordan elevene har det på skolen. Foreldrene i FAU sier at fagsamtalen før halvårsvurderingen generelt er veldig god, selv om det kan være noe forskjell på hvordan lærerne gjør dette.

Vurdering

Også for innholdet i halvårsvurderingen, finner vi det dokumentert at rektor har gitt føringer for hvordan faglærerne skal gjennomføre halvårsvurdering uten karakter, og at rektor følger opp dersom lærere ikke utøver plikten etter skolens fremgangsmåte. Vi vurderer det dokumentert at rektor har organisert skolen slik at faglærerne i halvårsvurderingen gir elevene informasjon om elevenes kompetanse og veiledning om hvordan elevene kan øke kompetansen sin.

Konklusjon

Lovkravet er oppfylt.

5 Underveisvurdering som grunnlag for tilpasset opplæring

5.1 Rettslige krav

Underveisvurderingen skal være en integrert del av opplæringen, jf. forskriften § 3-10 første ledd. Rektor må organisere skolen slik at underveisvurderingen blir gjennomført, jf. opplæringsloven § 2-3 fjerde ledd.

Rektor skal organisere skolen slik at lærerne bruker underveisvurderingen til å vurdere behovet for tilpasset opplæring

Lærerne skal bruke underveisvurderingen til å vurdere behovet for tilpasset opplæring, jf. forskriften § 3-10. Opplæringen skal være tilpasset evnene og forutsetningene til den enkelte eleven, jf. opplæringsloven § 1-3.

Rektor skal organisere skolen slik at lærerne i underveisvurderingen hører eleven og vektlegger elevens synspunkter ut fra elevens beste når det gjelder tilpasning av opplæringen

Lærerne skal tilpasse opplæringen til den enkelte elevens evner og forutsetninger, jf. opplæringsloven § 1-3. Dette innebærer at lærerne skal vurdere og prøve ut ulike tiltak. I vurderingen av tiltak skal lærerne legge vekt på elevens beste. Det er en forutsetning at eleven blir hørt og får si sin mening, og at elevens beste blir tillagt stor vekt, jf. barnekonvensjonen art. 3 og art. 12.

Rektor skal organisere skolen slik at lærerne bruker underveisvurderingen til å gjøre tilpasninger i opplæringen ut fra elevens evner og forutsetninger

Lærerne skal bruke underveisvurderingen til å gjøre tilpasninger i opplæringen, jf. forskriften § 3-10. Opplæringen skal være tilpasset evnene og forutsetningene til den enkelte eleven, jf. opplæringsloven § 1-3.

5.2 Våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner

5.2.1 Rektor skal organisere skolen slik at lærerne bruker undervisvurderingen til å vurdere behovet for tilpasset opplæring

Observasjoner

Skoleledelsen sier i intervju at de følger med på utviklingen ved skolen via resultater på nasjonale prøver og ser på utviklingen over tid, terminkarakterer og utviklingssamtaler. Videre sier rektor i egenreviseringen i RefLex at hun opplever at dette kommer til syne gjennom at elever som ikke opplever fremgang, blir meldt inn til spes.pedkoordinator og miljøteam. Skolen har fast prosedyre på å identifisere elever som ligger på nivå 1 og 2 på nasjonale prøver. På 9. trinn kartlegger man i tillegg elever som har karaktersnitt under 3, karakteren 1 i ett eller flere fag, fravær over 6% eller aktivitetsplan etter kap.9A. Disse elevene drøftes i tillegg med PPT.

Lærerne svarer også positivt i RefLex. En respondent utdyper svaret ved å beskrive hvordan man bruker nasjonale prøver aktivt, men også undervisvurdering for å tilpasse til enkeltelever eller gruppa. For eksempel velger respondenten oppgaver tilpasset for å gi informasjon om hva eleven trenger å jobbe videre med, for deretter å tilpasse videre oppgaver til den enkelte.

I intervju forteller lærerne at tilpasset opplæring diskuteres på trinnmøter, klassemøter eller med makker der det er tolærersystem. Det er også vanlig å snakke med kontaktlærer når det er noe som dukker opp. «Dette er det som ligger i veggene – det er blitt en rutine. Slik skal vi gjøre det,» sier en av lærerne. Lærerne snakker videre om at de i tillegg kan fange opp gjennom observasjoner og samtaler når en elev sliter: «Vi har tid til å snakke med hver enkelt elev, og vi fanger det lett opp når de sliter.»

Vurdering

Bardufoss ungdomsskole er etter vår vurdering godt organisert for å kunne vurdere behovet for tilpasset opplæring. I tillegg til skolebasert vurdering hvor kilder som nasjonale prøver og karakterer brukes på organisasjons-, gruppe- eller individnivå, diskuterer lærerne med kolleger i ulike sammenhenger, samt velger konkrete oppgaver i opplæringa i det enkelte fag for å få informasjon om hvor eleven står i faget. Tolærersystem i matematikk og mindre grupper i fagene mat og helse og samisk, gir lærerne økt kapasitet til å gjøre slike vurderinger. På denne måten er skolen organisert slik at elevenes utbytte av opplæringa kan vurderes på skolenivå, klassenivå og individnivå, av hele kollegiet, fag- eller trinnteam og av den enkelte lærer.

Konklusjon

Lovkravet er oppfylt.

5.2.2 Rektor skal organisere skolen slik at lærerne i undervisvurderingen hører eleven og vektlegger elevens synspunkter ut fra elevens beste når det gjelder tilpasning av opplæringen

At elevene får si sin mening og blir hørt, er en forutsetning for å vurdere hva som er elevens beste når læreren skal tilpasse opplæringa til den enkelte elevens evner og forutsetninger. Læreren må vurdere og prøve ut ulike tiltak for tilpassing, og elevens beste skal vektlegges. I denne prosessen er elevens meninger viktig informasjon for læreren.

Observasjoner

I egenvurderingen i RefLex svarer to av respondentene nei, mens de øvrige svarer ja på spørsmål om elevene blir hørt i undervisvurderingen når læreren tilpasser opplæringa. En av respondentene utdyper slik: «Det er viktig å lytte til elevens behov og tanker når vi skal tilpasse undervisningen, ofte kan de selv uttrykke hvordan de lærer best, og kan si hva som fungerer og ikke fungerer for dem. Men noen ganger må man også gi de råd og tips om hvordan det kan fungere på andre måter også, så får de være med å bestemme hva de vil prøve ut.»

I den skriftlige dokumentasjonen finner vi flere eksempler på føringer for å involvere eleven. Dette kommer for eksempel frem i dokumentet *Tiltaksplan Bardufoss ungdomsskole, Fremtidsbilde for inkluderende skolemiljø i Målselv kommune 2022-2023*, hvor det står at lærerne skal legge til rette for elevenes medvirkning både når det gjelder varierte arbeidsmetoder, vurdering for læring, utvikling av sosiale ferdigheter og elevdemokrati.

Elevene sier i intervju at det varierer litt fra lærer til lærer om de opplever å bli hørt, men noen ganger blir de spurt om hvordan de vil ha for eksempel prøver eller oppgaver. For faget samisk har elevene fått si hva de ønsker, og læreren hører på elevenes ønsker, forteller de.

Lærerne sier i intervju at vurdering av tilpassing er kontinuerlig prosess hvor arbeidsmåter tilpasses den enkelte elev eller elevgruppa. Elevenes synspunkter er en viktig del av denne vurderinga. Rektor oppgir at hun også snakker med elever selv når det er snakk om tilpasninger.

Vurdering

Slik vi har vært inne på tidligere i denne rapporten mener vi ledelsenes involvering i arbeidet på trinn, i fagteam og i plenum er en organisering som er egnet til å både legge føringer for, men også følge opp at skolen drives innenfor regelverket. Sett i sammenheng med lærernes og elevenes beskrivelser av hvordan arbeidet skjer i praksis, finner vi det dokumentert at lovkravet på dette punktet er oppfylt. Her legger vi særlig vekt på funn i den skriftlige dokumentasjonen som omtaler elevmedvirkning sett i sammenheng med elevenes og lærernes utsagn i intervju. Vi vurderer at den samlede dokumentasjonen i tilsynet tyder på at elevene blir hørt og at elevens beste vurderes når opplæringa tilpasses.

Konklusjon

Lovkravet er oppfylt.

5.2.3 Rektor skal organisere skolen slik at lærerne bruker undervisvurderingen til å gjøre tilpasninger i opplæringen ut fra elevens evner og forutsetninger

Slik vi gjorde rede for under punkt 5.2.1, er skolen godt organisert for at lærerne bruker undervisvurderingen til å *vurdere* tilpasninger av opplæringen. Under dette punktet undersøker vi om lærerne også *gjør* tilpasninger.

Observasjoner

Av intervju med lærerne går det frem at tolærersystem og mindre grupper i fagene vi undersøker, *gjør* at lærerne har kapasitet til å tilpasse, enten ved at de fordeler oppgaver seg imellom eller ved tettere oppfølging av elever som trenger mer støtte. Lærerne bruker ulike metoder for å følge med på elevenes utvikling, og tilpasser når det er behov for det.

Av intervju med elevene går det frem at de opplever at elever som sliter, har mye fokus og får tilpassing, men at det ikke er like god tilrettelegging for elever som presterer på høyt nivå og ønsker flere utfordringer. Elevene beskriver videre tilpassing av oppgaver, for eksempel i engelsk hvor de velger Step 1, 2 eller 3, og av prøveform, hvor de kan velge litt hos noen lærere hvordan de vil ha det.

I faget samisk opplever elevene god tilrettelegging. Læreren spør ofte om man henger med, og tilpasser når det er behov. I matematikk er det ikke alltid man får hjelp når man trenger det, sier elevene, selv om det er to lærere der. Det kan være litt frustrerende.

Foreldrene forteller om litt ulike erfaringer. Noen mener skolen tilpasser godt, mens andre har opplevd at samtalen med skolen om ekstra hjelp ikke resulterte i reell hjelp.

Vurdering

Når det gjelder spørsmålet om lærerne faktisk tilpasser opplæringa basert på det de ser gjennom undervisvurderingen, har elevene og foreldrene litt forskjellige erfaringer. Elevene sier at tilpassing til elever som ønsker større utfordringer, ikke gjøres like hyppig, og foreldrene har opplevd at løfter om tilpassing og ekstra hjelp ikke er blitt innfridd. Lærerne mener de tilpasser ved behov, og at de har kapasitet til å tilrettelegge til den enkelte, særlig i de tre fagene vi undersøker i dette tilsynet.

Slik vi har vært inne på flere ganger i denne rapporten, er skolen organisert på en måte som bidrar til at regelverket oppfylles. De ansatte får føringer for arbeidet i ulike sammenhenger, lærerne involveres i utviklingsarbeidet og ansvarliggjøres, og ledelsen følger opp avvik når dette avdekkes. Vi vurderer at så er tilfelle også for dette undersøkelsespunktet i tilsynet.

Videre legger vi i vår vurdering av om lovkravet er oppfylt, vekt på at lærerne viser at de kjenner til at tilpasset opplæring er et krav, de vet hvordan de kan gjøre det og fagene vi har undersøkt, er organisert slik at kapasiteten til lærerne er økt. Vi legger også vekt på elevenes beskrivelse av tilpassing av oppgaver, vurderingsmåter og nivåddifferensiering. Selv om ikke alle opplever tilpassing til sitt (høye) nivå eller at de alltid får hjelp, tolker vi elevenes beskrivelse dithen at lærerne i stort tilpasser opplæringa til elevenes evner og forutsetninger.

Konklusjon

Lovkravet er oppfylt.

6 Dere har rett til å klage

Tilsynsrapporten er et enkeltvedtak etter forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav b. Dere kan klage på enkeltvedtaket.

Hvis dere klager, må dere gjøre det innen tre uker. Fristen gjelder fra beskjed om brevet har kommet frem til dere, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Dere sender klagen til oss. Vi har muligheten til å omgjøre vedtaket. Hvis vi ikke er enig med dere, sender vi klagen til Utdanningsdirektoratet som avgjør saken.

I forvaltningsloven § 32 kan dere se hvordan dere skal utforme klagen.

Dere kan be om at vi ikke setter i verk vedtaket før klagefristen er ute, eller klagen er endelig avgjort av Utdanningsdirektoratet, jf. forvaltningsloven § 42.

Dere er part i saken og har rett til innsyn i sakens dokumenter, jf. forvaltningsloven § 18.

Christina Zahl
Tilsynsleder

Elin Flatråker Johansen
Tilsynsmedarbeider

7 Dokumentasjon

Dokumenter:

- Plan for SKUV høsten 2022
- SKUV siste 5 år oversikt
- Program planleggingsdager høst 2022
- Tiltaksplan Inkluderende skolemiljø, Bardufoss ungdomsskole 2022-23
- Årshjul Bardufoss ungdomsskole
- Referat Fokusmøte med PPT 03.11.22
- Stillingsbeskrivelse undervisningspersonale i grunnskolen, Målselv kommune
- Kvalitetssystem for PPT Målselv, Bardu og Dyrøy oppdatert 2022
- Intern utlysning av SKUV-medlemmer, funksjonsbeskrivelse
- Intern utlysning av trinnlederfunksjon, funksjonsbeskrivelse
- Skjema for elevsamtale
- Eksempler på elevpresentasjoner ved utviklingssamtale (2)
- Utviklingssamtale, mal for refleksjonsspørsmål (4 ulike)
- Eksempel på varsel med fremovermelding
- Eksempel på egenvurderingsskjema
- Eksempel på tilbakemelding og fremovermelding
- Eksempel gruppeoppgave i mat og helse (3)
- Kjennetegn på måloppnåelse i mat og helse
- Eksempel på vurdering til gruppe etter fagdag i matematikk
- Eksempel på vurdering til gruppe i matematikk
- Skjema for halvårsvurdering i matematikk
- Lokal 3-årsplan i matematikk
- Eksempel kjennetegn på måloppnåelse i samisk
- Halvårsplan lokal samisk
- Eksempel på vurdering uten karakter samisk (2)

Egenvurdering i RefLex – 22 respondenter

Intervju på skolen 23.-24. februar 2023 med:

- 3 grupper av elever
- 3 grupper av faglærere
- Lærerrepresentanter SKUV
- Foreldre fra FAU
- Rektor og inspektør

Målselv kommune
v/ordfører

Deres ref.:
Vår ref.: 45/23/416.2.2/STT

Saksbeh.: Susan Terese Thoresen
E-postadr.: susan@k-sek.no

Telefon: 92 08 25 25
Dato: 27.07.2023

VALG AV KONTROLLUTVALG – FELLES VARALISTE OG PERSONLIGE VARA

Høstens kommunevalg nærmer seg og vi finner grunn til å gi viktig informasjon om valg av varaliste til kontrollutvalget.

Valg til utvalget er regulert av kommunelovens §§ 7-5 til 7-7. En del kommuner har hatt felles lister, og noen har hatt lister med personlige vara.

Kommunaldepartementet er av den oppfatning at man ikke kan vedta en felles varaliste, eller vedta personlige vara, men må velge en liste med nummererte vara for hver gruppe (formelt vedtatt valgsamarbeid).

Spørsmålet om varalisten til kontrollutvalget tatt opp i denne uttalelsen fra departementet:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/-7-5-til-7-7-sporsmal-om-valg-av-varamedlemmer-til-kontrollutvalg/id2699296/>

Det sies her:

Du stiller først spørsmål om det er adgang til å velge personlige varamedlemmer til kontrollutvalget.

De relevante reglene om valg til folkevalgte organer, inkludert kontrollutvalget, følger av §§ 7-5 til 7-7.

I §§ 7-5 og 7-6 er hhv. kravene til listene og valgoppgjør ved forholdsvalg regulert. Det følger av § 7-6 femte ledd at hver liste skal tildeles varamedlemmer og at disse plassene skal fordeles i samsvar med andre og tredje ledd. I andre ledd bestemmes det at (vara)medlemmene pekes ut i den rekkefølgen de står oppført på det innleverte listeforslaget. I tredje ledd stilles det nærmere krav til kjønnsbalanse. Reglene innebærer altså at hver liste skal ha varamedlemmer i rekkefølge, og ikke i form av personlig vara.

I § 7-7 er avtalevalg regulert. Det følger av bestemmelsens andre ledd at valget gjennomføres på grunnlag av en innstilling med forslag til medlemmer og

---

Postadresse:	Hovedkontor:	Avdelingskontor:	Avdelingskontor:	Avdelingskontor:	Avdelingskontor:
K-Sekretariatet IKS	Fylkeshuset	Postmottak	Ringv. 1	Rådhuset	Fylkeshuset
Postboks 6600	TROMSØ	9479 HARSTAD	9300 FINNSNES	8305 SVOLVÆR	8048 BODØ
9296 TROMSØ	Tlf. 45 96 04 75/ 91 69 18 42	Tlf. 48 03 83 83	Tlf. 91 35 19 94	Tlf. 95 10 90 02	Tlf. 91 36 09 38
www.k-sek.no	Org.nr. 988 064 920				

varamedlemmer. Antall varamedlemmer kan være inntil to flere enn de faste medlemmene. Selv om det i ordlyden ikke er eksplisitt sagt at varamedlemmer skal velges i rekkefølge, og ikke som personlige varamedlemmer, mener departementet at bestemmelsen klart tyder på et krav om rekkefølge. At loven åpner for å velge to flere varamedlemmer enn faste medlemmer støtter opp under en slik konklusjon. Departementets veiledningsmateriale legger også denne konklusjonen til grunn. I eksempelet på avtalevalg som departementet viser i Konstitueringsrundskrivet 2019 (H-4/19) side 11, er varamedlemmene ført opp i rekkefølge.

Dette vil da innebære at uansett hvem fra den aktuelle listen som har forfall, og uansett metoden for gjennomføring av valget, så skal varamedlemmene innkalles i den nummerorden de er valgt, jf. § 7-10 første ledd.

Du stiller også spørsmål om det er lov med felles varamedlemsliste, uavhengig av parti.

Departementet antar kontrollutvalget i dette tilfellet er valgt ved avtalevalg. Departementet har i lang tid lagt til grunn at det ikke er rettslig adgang med felles varamedlemsliste. Vi viser til Konstitueringsrundskrivet 2019 side 19, hvor det heter at "det er ikkje høve til å opprette ei felles liste over varamedlemmer." Departementet ga uttrykk for det samme også i Konstitueringsrundskrivet 2015 (H-12/15).

Ut fra dette er det ikke adgang til å vedta en felles varaliste for kontrollutvalget, eller en liste med personlige vara. Varalisten må vedtas med to eller flere nummererte varamedlemmer for hver gruppering.

Med vennlig hilsen

Susan Terese Thoresen
seniorrådgiver

Kopi: kommunedirektøren

Fra: [Kristin Bakke](#)
Til: [Susan Terese Thoresen](#)
Kopi: [Dianne Bendiksen](#)
Emne: Orientering til KU i Målselv
Dato: fredag 8. september 2023 11:13:14
Vedlegg: [image001.png](#)

Hei Susan,

Ifølge kommunelovens § 24-7, 4. ledd så skal revisor årlig gi skriftlig oppsummering til kontrollutvalget om forhold som tidligere er tatt opp etter §24-7, 1. ledd, men som ikke er rettet opp eller som ikke er tilstrekkelig fulgt opp av kommunen.

Til deres orientering så har vi intet å melde i så henseende.

Med vennlig hilsen

Kristin Bakke

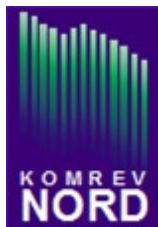
revisor

KomRev NORD IKS

Tlf: 77 85 11 24 / 41 43 80 40

Postadresse: Ringveien 1, 9300 Finnsnes

Kontor: Ringveien 1 (Finnsnes Handelspark) 3. etg, Finnsnes

Utvalg: Kontrollutvalget i Målselv kommune	Saksnummer: 35/2023	Møtedato: 28.09.2023	Saksbehandler: Susan Terese Thoresen

EVENTUELT

Innstilling til vedtak:

(saken fremmes uten innstilling til vedtak)

Saken gjelder:

Temaer til drøfting.

Vedlegg til saken:

A: Trykte vedlegg:

B: Utrykte vedlegg:

Saksutredning:

I tilfelle det er temaer som ønskes drøftes tas det opp i møtet.

Finnsnes, den 18. september 2023

Susan Terese Thoresen
seniorrådgiver